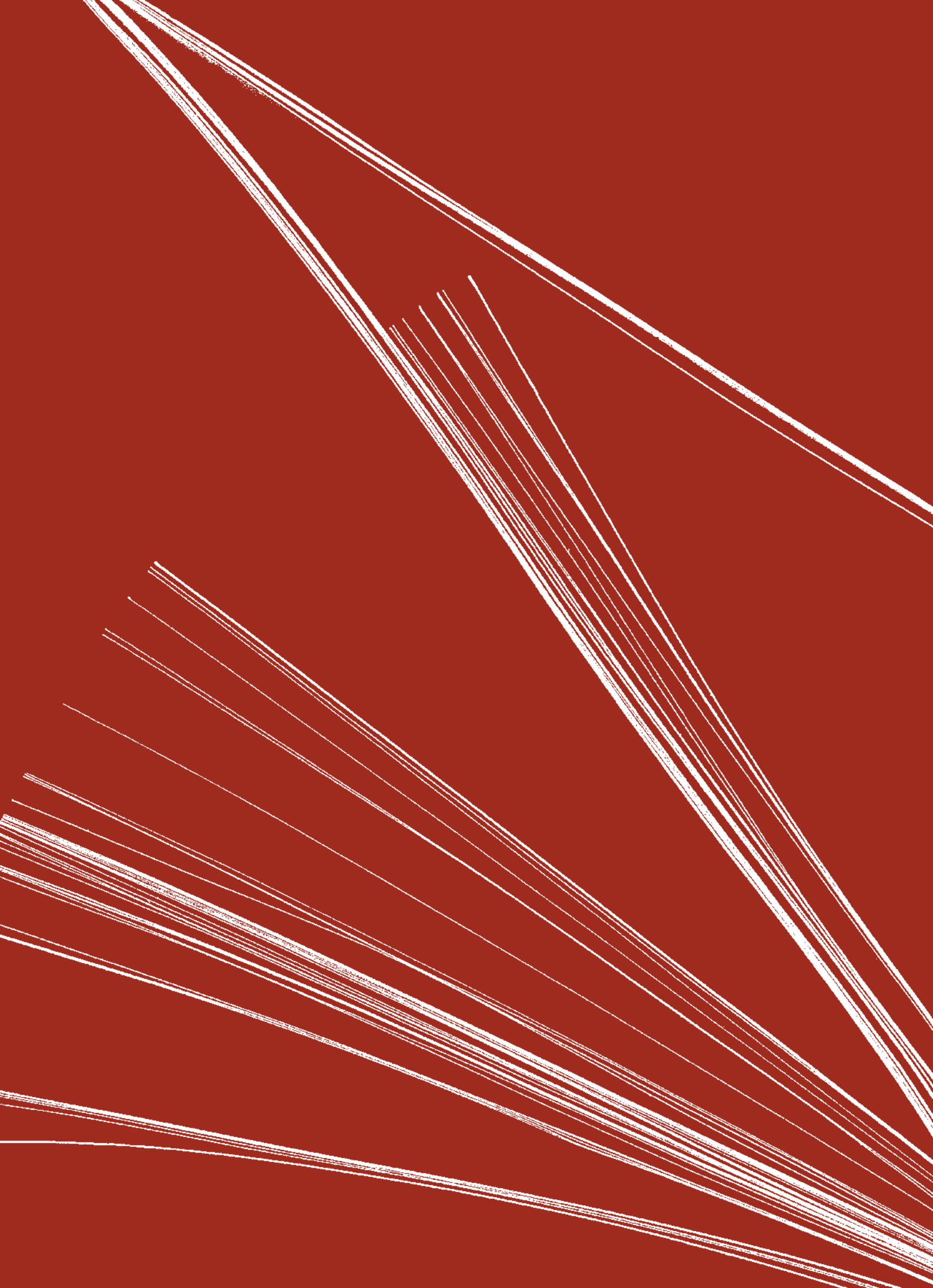

Výroční zpráva za rok 2003

Městská knihovna v Praze

” Budoucnost se rodí tam,
kde se setkávají inteligentní lidé
s informačním a kulturním
bohatstvím světa.

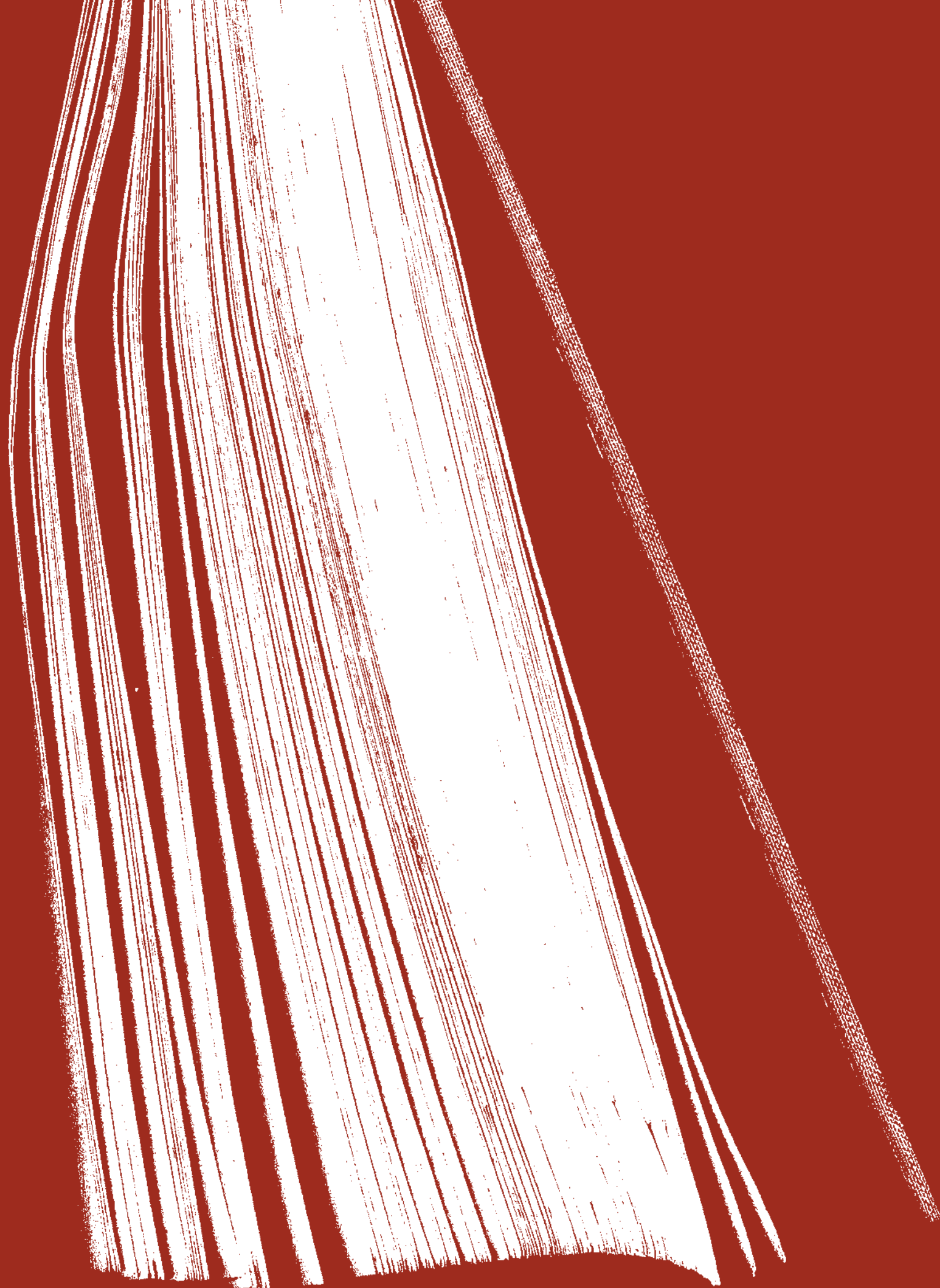

Městská knihovna v Praze

Obsah

Úvodní slovo primátora	05
Rok 2003 očima ředitele Městské knihovny v Praze	06
Kaleidoskop událostí	09
Od knihkupce na regál	15
Knihovníci, čtenáři a jejich počítače	16
Záchrana unikátního dědictví	17
Kapka čtení o velké vodě	19
Vlak plný knih	22
Počtení na terase	23
Secesní kráska	23
Artotéka	24
Kulturní a vzdělávací akce	25
Pomoc regionálním knihovnám	26
Zahraniční spolupráce	27
Prezentace Městské knihovny v Praze v médiích	29
Ze statistik výpůjční činnosti	37
Městská knihovna v Praze v číslech	40
Rozbor hospodaření MKP v roce 2003	41
Pobočky Městské knihovny v Praze v roce 2003	42
Budoucnost je v lidech – strategie MKP	44

Úvodní slovo primátora

Člověk již nejméně 5 000 let ukládá své zkušenosti a znalosti pomocí písma do knih a jiných dokumentů, aby dosažené poznání uchoval a šířil. A tak se staly písmo, kniha a jejich sbírky do jisté míry zárukou kontinuity vývoje lidské společnosti, šíření vzdělanosti a humanity. O knihovnách se dá směle říci, že jsou staré jako civilizace sama, že stojí na začátku dějin každého národa.

Nacházíme se v době informačního boomu a v čase, kdy nás technologický pokrok trvale překvapuje úspěšnou snahou vtěsnat co největší objem textu na co nejmenší médium. Tak známe knihu na CD-ROM, „knihu v dlani“ v elektronických diářích a kapesních počítačích a „knihu v mobilu“...přesto je však stále dost těch, kteří nedají dopustit na klasickou knihu v ruce. Ta totiž kromě svých estetických parametrů a nepopsatelné vůně splňuje i veledůležité kritérium dostupnosti a přenositelnosti nezávisle na technickém vybavení domácnosti a kvalifikaci čtenáře.

Knihovnu netvoří jen knihy, ale především lidé. Ti, kteří o knihy pečují, vybírají je a připravují k půjčování, a ti, pro které jsou knihovny primárně určeny, čtenáři. Je jistě potěšitelné, že zájem občanů Prahy o služby knihovny trvale roste bez ohledu na výše zmíněné trendy.

V roce 2003 uplynulo 100 let od chvíle, kdy Městská knihovna našla své trvalé umístění na Mariánském náměstí, v místě, kde se nyní nachází. Fyzická blízkost Magistrátu hlavního města Prahy a Městské knihovny není náhodilostí, ale odrazem významné pozice, kterou knihovna zaujímá pro potvrzení a upevnění postavení našeho hlavního města jako centra kultury a vzdělanosti. Finanční prostředky vkládané do rozvoje knihovny jsou jednoznačně dobrou investicí do kvality života Pražanů, podpory jejich celoživotního vzdělávání v souladu se strategickým plánem hl. m. Prahy a obecně lidského směřování.

Pavel Bém — primátor hlavního města Prahy

Rok 2003 očima ředitele Městské knihovny v Praze

Byl to rok po všech stránkách úspěšný. Už tolik nepršelo. Naštěstí. A tak jsme na jaře znovu otevřeli sály na Mariánském náměstí, které srpnová povodeň v roce 2002 úplně zničila. A na podzim jsme ukázali veřejnosti zrestaurovanou Pražskou bibli. Ale to jsou jen malé viditelné špičky z velké snahy mých kolegů a kolegyní a našich přátel a příznivců. Na dalších stránkách této výroční zprávy se dočtete více.

Navzdory úsilí a prostředkům, které jsme museli věnovat následkům povodní, byla naše „normální“ knihovnická činnost ve všech měřitelných ukazatelích rekordní. V počtu výpůjček, čtenářů a jejich návštěv jsme znovu zvedli laťku historického maxima. A nebylo to jenom nějaké malé šfouchnutí, tu laťku jsme zvedli pořádně! Když se ohlédnu o deset let zpátky, tak jsme počet výpůjček za tu dobu zvýšili více než o polovinu. Při téměř stejném počtu zaměstnanců...

Nespíme ale na vavřínech. Svět kolem nás se mění a špičkové knihovny se mění s ním. Knihovna zítřka není velkopůjčovnou knih. Knihovna zítřka je přirozeným centrem kultury v tom nejširším slova smyslu. Je místem pro setkávání lidí s uměním a vzdělaností i lidí s lidmi. Proto věnujeme takovou pozornost hledání i rekonstruování vhodných prostor pro naše služby. Míst, která nebudou jen vyhovující po stránce technické a provozní, ale budou místem inspirace a vpravdě kulturního bytí. O to větší máme radost z toho, že v uplynulém roce jsme mohli veřejnosti dvě taková místa nabídnout. Úplně nová pobočka smíchovská právem zaujala nejen odborníky, ale i širokou veřejnost. Je přímo vzorovou ukázkou moderní evropské knihovny vrostlé do architektonického odkazu předků. Ukázkou toho, jak se omšelý a zbídačelý prostor může proměnit v andersenovskou labuť, nad kterou každý s úžasem vydechne: „A tohle tady bylo celou tu dobu?“

Smíchovská knihovna tak trochu zastínila svou vinohradskou sestřičku. Ale neprávem – protože znovuotevřená rekonstruovaná pobočka v Korunní ulici je jednou z nejpodařenějších malých knihoven, které nám první republika zanechala. Také jsme se poctivě snažili vrátit jí její původní charakter a „šmrnc“. Přijďte si tam posedět na terasu!

Na sklonku roku jsme se odhodlali k velké změně. Jeden z jejích výsledků teď držíte v ruce. Městská knihovna v Praze mění po řadě let svůj vizuální styl i logo. Jeho kořeny sahají kamsi na přelom padesátých a šedesátých let minulého století a v dnešní době už nemá dostatečnou vypovídací schopnost. A tak se nám podařilo vybrat ve spolupráci s odborníky nad jiné povolanými logo nové, nadčasové a mezinárodní. A pevně věříme, že se stane všeobecně uznávanou značkou kvality a kulturnosti služeb špičkové evropské knihovny v informačním věku.

Stalo se zvykem nadávat na politiky. Asi proto, že jsme padesát let nesměli. Já ale musím dosvědčit, že v případě Městské knihovny v Praze jsme v roce 2003 měli na rozumná politická rozhodnutí štěstí. Ať už to byli ministři, senátoři, poslanci, radní nebo zastupitelé; úředníci státní správy či samosprávy – i díky jim se nám v loňském roce podařilo vše shora uvedené i mnohé další. Je to pro nás závazek: dbát, abychom s penězi daňových poplatníků nakládali s péčí řádných hospodářů. A že se nám to daří, prokázaly i mnohé kontroly.

Pár posledních řádků chci věnovat poděkování. Samozřejmě všem příznivcům knihovny, jednotlivcům i institucím za jejich dary, pomoc či spolupráci. Ale také všem svým kolegyním a kolegům. Loňský rok toho po nich chtěl hodně. A oni obstáli na výbornou.

Děkuji!

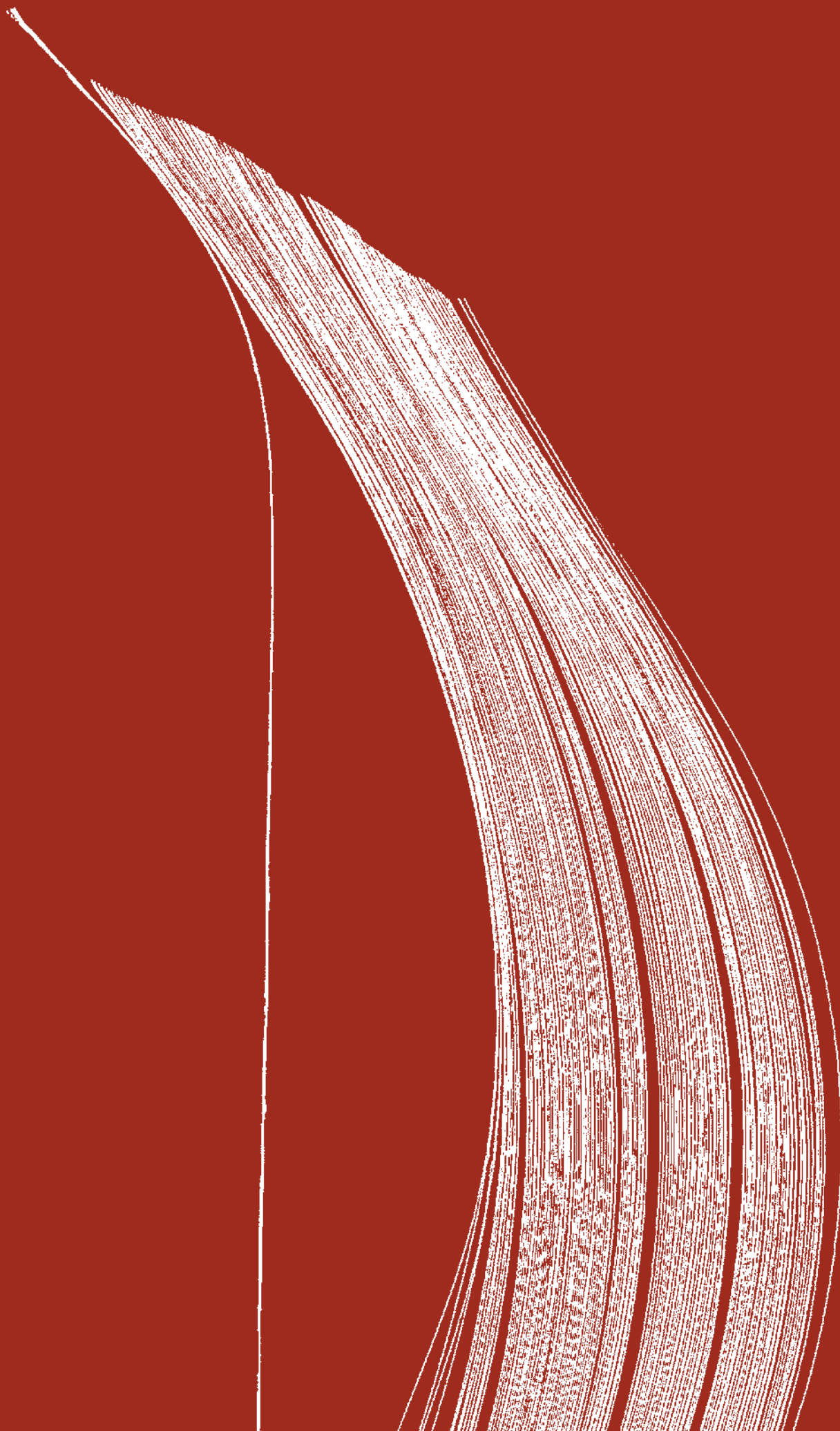
Tomáš Řehák — ředitel Městské knihovny v Praze

Ateliér grafického designu a vizuální komunikace Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze měl v uplynulém roce, zvláště pak v jeho druhé polovině, velké štěstí. Byli jsme vyzváni ředitelem MKP k vytvoření nového loga této prestižní instituce. Od září jsme žili pouze tímto úkolem. Logo a jeho základní aplikace na dopisních papírech, vizitkách a exteriérovém označení navrhlo dvanáct studentů, vítězný návrh je od Libora Jelínka. Téma knihovny nás provázelo i v následném úkolu – zpracování tří volně vybraných literárních žánrů prezentovaných formou výtvarných kompozic ve výsledném formátu 100 x 70 cm. Vznikly tak více než čtyři desítky plakátů, které mohou najít uplatnění v prostorách MKP. Ostatně, nově zřízené oddělení nových médií na pobočce v Praze 7 již některé práce využilo v interiéru.

Zde může skončit strohý výčet úspěšné spolupráce. Pro mne osobně však skvělým zážitkem a pro zúčastněné studenty poučnou informací bylo sledovat výběr rozsáhlé poroty, kdy z předložených návrhů byl vybrán ten vítězný. Měl jsem radost s jakým odborným přehledem a osobní odpovědností porota naše práce posuzovala. Bylo vybráno logo, které svým obsahem i formou je věcné, vtipné a současné.

Věřím, že nás bude nejen dobře reprezentovat, ale především pozitivně působit na čtenáře a návštěvníky MKP.

Rostislav Vaněk — vedoucí ateliéru grafického designu a vizuální komunikace VŠUP

Kaleidoskop událostí

Svět se mi otáčel před očima
jako obraz kaleidoskopický,
napořád se měnící a vždy skvělejší
v barvitě kráse.

J. J. Kolár

Pobočky nové a jubilující

- Již šestnáctá automatizovaná pobočka zahájila provoz v unikátním prostředí Smíchovské tržnice. Na čtenáře čeká v působivém otevřeném prostoru prvního patra historické secesní budovy téměř 70 tisíc knihovních jednotek a široké spektrum informačních služeb.
- Slavnostní otevření knihovny Korunní proběhlo velkolepě – jak se na pobočku takové velikosti a tradice sluší – v elegantním stylu 20. let. Při rekonstrukci byl kladen důraz na zachování a návrat původních architektonických prvků.
- V moderním kabátě a plně automatizovaná se po rekonstrukci představila i pobočka na Ostrčilově náměstí.
- 20. výročí otevření oslavila knihovna Ruská, slavilo se velkou literární soutěží.
- 20 let je rovněž knihovně Opatov a spolu s ní i unikátní opatovské artotéce.
- O deset let mladší je knihovna Barrandov, která si výročí připomněla dvěma celodenními akcemi pro děti Dobrodružství v knihovně.

Výstavy

- Knihovna Dittrichova zahájila spolupráci s Židovským muzeem v Praze výstavou žákovských a studentských prací pod názvem Zmizelí sousedé.
- V modřanské knihovně vystavoval Jiří Vítů abstraktní oleje, expozice Tajemství dřeva vznikla za spolupráce Sdružení výtvarníků – Karel Holub a Jiří Rucker prezentovali dřevorezby a Jaroslav Šaman plastiky, Maluji a básním se jmenovala výstava Ivy Hauserové.
- Netradiční výstavku viděli návštěvníci knihovny Novodvorská – Věci zapomenuté v knihách.
- Knihovna Opatov působila tradičně i jako výstavní galerie MKP – z řady expozic zde instalovaných jmenujme alespoň Současnou českou grafiku, výstavu minerálů Tichá krása, představení grafik a obrazů Karla Oberthora či prezentaci prací z dětských domovů Cestou domů.
- Expozice Pražská bible, která byla součástí výstavy Česká bible v průběhu staletí v Karolinu, představila veřejnosti po povodni restaurovaný unikát první tištěné slované bible, nejvzácnější knihu z fondů MKP.
- Knihovna Na Skalce potěšila své návštěvníky mimo jiné paličkovanou krajkou Anny Šmídové, fotografiemi z Altaje Iva Hlásenského, kolážemi architekta Zdeňka Veselého či výstavou dětských výtvarných počinů.
- V Ústřední knihovně na Mariánském náměstí byla zajímavými výstavami připomenuta tato výročí: 130. výročí narození a 60. výročí úmrtí ruského skladatele Sergeje Vasiljeviče Rachmaninova, 200. výročí narození francouzského skladatele Hectora Berlioze, 190 let od narození a 120 let od úmrtí skladatele Richarda Wagnera či 80. výročí narození filmové scenáristky, režisérky a výtvarnice Ester Krumbachové.
- Nejen návštěvníkům, ale i kolemjdoucím jsou určeny pravidelné tematické expozice ve výlohách knihoven Letná a Břevnov.

Vzdělávací pořady

- Knihovna Smíchov zaujala komponovaným pořadem, při kterém návštěvníci mohli zhlédnout indiánské tance a kostýmy a také se dozvědět o zvycích a rituálech této kultury.
- Na řadě poboček proběhly akce, v nichž se čtenáři, dospělí i děti, zdokonalovali v práci s informačními technologiemi, ať už šlo o základy práce s počítačem či seznámení s knihovnickou databází nebo s Internetem.
- Nejrozsáhlejší školení elektronické databáze MKP proběhlo v Ústřední knihovně. Celkem osm lekcí bylo rovnoměrně rozděleno mezi začátečníky a pokročilé uživatele.
- Díky pravidelným exkurzím pro děti a mládež si prostory Ústřední knihovny prohlédlo a se základními fakty o MKP se seznámilo přes tři a půl tisíce návštěvníků.
- Knihovna na Jírovcově náměstí představila život a kulturu národnostních menšin, které žijí v našem bezprostředním okolí, akce se jmenovala výstižně Svět se schází v Praze 11.
- Ve vysočanské pobočce se mladí čtenáři učili, jak pracovat s materiály Evropské unie.
- Na Skalce proběhla Hodina slovenčiny, ve spolupráci se Slovenským institutem se děti interaktivní hrou seznámily se specialitami slovenského jazyka, učiteli byli J. Satinský, M. Krén či V. Kučerová.

Besedy, přednášky a čtení

- Na Smíchově a v pobočce Vikova nechala nahlédnout do tajných zákoutí spisovatelské kuchyně Ivona Březinová.
- Na Veselí proběhla podnětná diskuse o současné literatuře s Edou Kriseovou, o dětské literatuře hovořila Magdalena Wagnerová, svou prvotinu i své zajímavé názory představila Magdalena Platzová. Vítek Brukner hovořil o divadle a literatuře a promítal loutkový film.
- O pohádkách z židovského prostředí vyprávěla K. Sidonová, představila se zde německy píšící česko-německá autorka Lenka Reinerová.
- Autorský večer – setkání píšících studentů – proběhl zde loni již pošestadvacáté.
- V Braníku pořádají každý měsíc setkání přátel dětské knihy a besedy o nových knihách.
- Literární večery za účasti Jáchyma Topola, Jiřího Žáčka, Vladimíra Körnera, Jiřího Dědečka, Petra Šabacha, Vlastimila Třešňáka či Jana Buriana se konaly v Břevnově.
- Na Jírovcově náměstí se besedovalo o Vietnamu, hovořilo se o obyvatelích, zvyklostech, rodinných vztazích, náboženství, přístupu ke vzdělání a práci.
- V knihovně Na Skalce již počtvrté proběhlo pod názvem Humor v české literatuře setkání s panem Janem Kantůrkem (překladačem T. Pratchetta), který předčítal z humoristické české literatury (Poláček, Rada, Žák...), vlastní grafikou a loutkami se představil dětem i dospělým výtvarník a moderátor radia HEY a televize Nova Standa Berkovec. Mluvčí středočeské policie Soňa Budská hovořila na téma Jak čelit násilí, beseda s paní Ludmilou Hobzovou z nakladatelství Albatros se jmenovala Jak vzniká kniha.
- Pindralkovo povídání o romské kultuře uspořádali na Opatově ve spolupráci s Multikulturním centrem Praha.
- V rámci Týdne knihoven uspořádala knihovna Novodvorská Pohádkové čtení pro malé i trochu velké...
- Na Lužinách si školáci povídali se členem hasičského sboru, došlo i na ukázky vybavení a výstroje.
- Smíchov byl svědkem besedy o českých tradicích s paní Langhammerovou, etnografkou Národopisného muzea.

- V knihovně Břevnov si s dětmi hrál spisovatel a ilustrátor Jan Bárta, součástí hry byla výtvarná soutěž s následnou výstavou.
- Netradiční čtení, kdy děti četly ukázky oblíbených knih svým učitelům a knihovnicím, proběhlo v Břevnově.
- Speciální besedy pro dyslektické a dysgrafické děti uspořádala knihovna Břevnov.
- Besedu se spisovatelkou Evou Bernardinovou organizovala knihovna Skalka.
- V Ústřední knihovně se sešly děti na akcích Den slunce a Den stromu, četlo se, vyprávělo a vyráběly se dárečky.
- Do Ústřední knihovny zavítal a z Křesla pro hosta odpovídal prozaik a dramatik Ivan Klíma.
- Rovněž v Ústřední knihovně se konal velmi vyhledávaný cyklus přednášek s videoprojekcí Zlatá šedesátá, kde byli představeni čeští filmoví režiséři nové vlny 60. let 20. stol. O Jiřím Menzelovi přednášela Zdena Škapová, o Evaldu Schormovi a Věře Chytilové Jan Bernard, o Janu Němcovi Ivan Klimeš a o Miloši Formanovi Stanislava Přádná.
- Na Lužinách se čtenáři setkali s panem Tomášem z regionálního nakladatelství Avatar, které působí na Praze 13.

Soutěže a hry

- Knihovna Břevnov uspořádala předsilvestrovský turnaj ve scrabblu, v němž mohli čtenáři i nečtenáři změřit síly s nejlepšími českými hráči.
- Na Opatově se odehrála Velká německá loupež, pestrá prázdninová hra pro děti ve spolupráci s Goethe Institut Prag.
- Knihovna na Jírovcově náměstí pořádala dvě velké dětské literární soutěže a na závěr vyhlásila Krále čtenářů.
- V knihovně Na Skalce vymysleli výtvarnou soutěž K poctě J. R. R. Tolkiena, vernisáže následné výstavy se zúčastnili soutěžící z Výtvarného spolku Hruška spolu s akademickou malířkou Helenou Hruškovou–Slavíkovou, sponzorem byl pan Michal Bronec z nakladatelství Straky na vrbě. Dětské čtenáři se zde zapojili rovněž do soutěže Namalujte žlutého slona, probíhající pod záštitou ZOO Praha a divadla Minor, anebo do literární soutěže Pátráme s inspektorem Kalousem, pořádané ve spolupráci s časopisem Mateřídouška.
- Knihovna Barrandov se změnila v Pohádkovou knihovnu v zábavném odpoledni na Den dětí.
- Na Proseku měli zase Pohádkovou zahradu, zábavné odpoledne pro děti.
- V knihovně Cibulka se cestovalo za pokladem v rámci netradiční dětské soutěže, naopak Václavské odpoledne je již tradiční zdejší dětská čtenářská soutěž vrcholící dukátovým trhem, soutěžemi a dalšími překvapeními.
- Knihovna Lužiny zažila osvědčené malování edukační keramiky, tentokrát rozšířené o ukázky výroby loutek.
- Na Barrandově děti soutěžily o titul Chytrolín, pátraly s detektivem Kalousem a o prázdninách také po českých a moravských strašidlech.
- Literární soutěže Staň se spisovatelem, vyhlášené knihovnou ve Stodůlkách, se zúčastnilo 68 dětí z šesti okolních škol, některé práce budou zveřejněny v regionálním zpravodaji pro Prahu 13.
- V Týdnu knihoven proběhla v Krči již druhým rokem akce Chceš se stát ilustrátorem?, kdy děti vytvářely obálky převázaných či nevzhledných knížek podle svých představ.

- Dětský den oslavily děti i v Braníku, užily si soutěží a výtvarné dílny.
- Na Skalce se děti setkaly se Standou Berkovcem a vytvořily společný knihovní obraz. Kocouří den proběhl v knihovně na základě významného životního jubilea kocoura Garfielda. Při této příležitosti byl zaslán blahopřejný dopis prezidentu Václavu Klausovi, jehož s kocourem Garfieldem pojí stejné datum narození. Pan prezident poděkoval za přání a poskytl dětem několik rad do života.
- V Korunní si mladší děti užily pohádkových her (Pohádkový drak nebo Jé, toho znám), ty starší putovaly po knihovně s Koniášem, všechny pak potěšily vánoční soutěže.
- V Charkovské se ve třech soutěžích cestovalo kolem světa, po Evropě i po Praze 10.
- Nejkrásnější drak se vybíral v knihovně Skalka, rovněž si zde změřili síly křížovkáři.
- V Zahradním Městě se hádalo Kdo je kdo, zařazovali se ilustrátoři a spisovatelé k názvům knih.
- V Ústřední knihovně se Vánoce a Velikonoce slavily cyklem komponovaných pořadů Hrajte si s námi.

Výlety

- Knihovna Dittrichova podnikla literární výlety s dětskými čtenáři do Hrusic, Mníšku pod Brdy a na Karlštejn, navštívila také Muzeum miniatur a Divadlo Minor.
- Z Opatova se putovalo za stopami trilobitů. Naleziště prvohorních zkamenělin jsou v Praze sice už dost vysbíraná, ale přesto se pár dávných mořských živočichů na výpravě podařilo ulovit.
- Putování za Arbesovými romanety – knihovnické a čtenářské pátrání v Hlubočepích na jednom z míst Arbesových romanet – startovalo z knihovny Skalka. Zdejší dětská čtenářka také navštívila ZOO spolu s moderátorkou radia HEY a zkusili si své první živé vysílání.
- Literární vycházky Starým městem spojené s vyprávěním o historii a pověstech (především strašidelných) pořádala pro děti Ústřední knihovna.

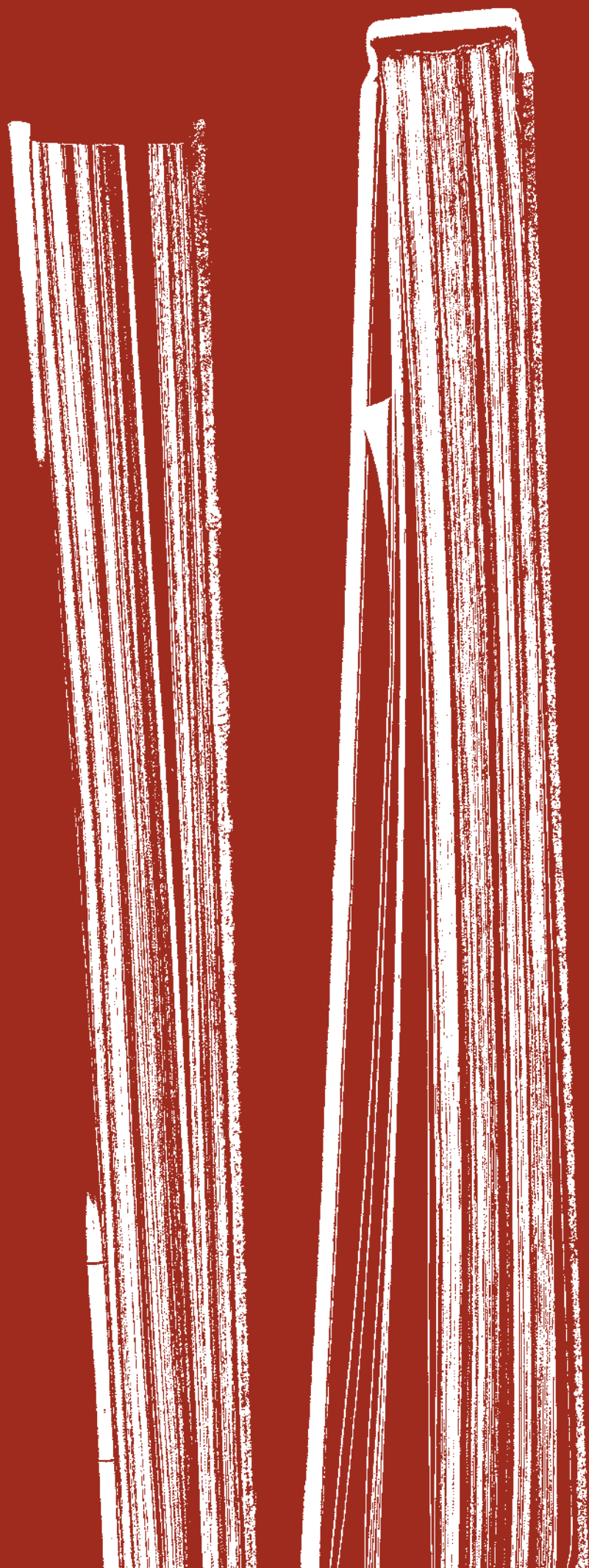
Koncerty a divadelní představení

- Z knihovny Michle vedly Mosty mezi dětmi ze ZŠ Ohradní a seniory Domova Sue Ryder, toto hudební setkání bylo pro velký úspěch opakováno v podobě Vánočního koncertu.
- Loutkohra O hubaté Máně potěšila děti z MŠ v knihovně Na Veselí.
- Na Skalce sehrály představení Čarodějnice z Latinské čtvrti podle stejnojmenné knihy Pierra Gripariho děti ze ZŠ Santoška.
- Knihovna Barrandov uspořádala pro milovníky vážné hudby pořad o vývoji barokní příchové flétny, hrála Jindra Černá.
- Zábavný program pro děti základních škol v rámci měsíce česko-slovenské vzájemnosti v knihovně Lužiny se jmenoval Máte rádi „čučoriedky“? a vystoupilo zde divadlo Teatro carnevala z Bratislavy a pan Juraj Hamaj s ukázkami hry na slovenské lidové nástroje.
- Na Smíchově zaujala skupina Krless svým koncertem středověké hudby a ukázkami dobových nástrojů, divadlo Bořivoj zde se svým představením Jak se hledají princezny nabídlo dětem možnost aktivně se zapojit do děje příběhu, soubor Impudici představil návštěvníkům knihovny renesanční tance v dobových kostýmech. Vánoční atmosféru v knihovně naladil koncert pěveckého sboru Gabriel spolu s Broučky, dětským pěveckým vystoupením vánočních koled a písní o zimě, hodně posluchačů přilákal i koncert mladé autorské skupiny Succuba.

- V řadě poboček v Praze 8, 9 a 14 se hrálo pro malé návštěvníky loutkové představení O vodníkovi Jezíkovi.

A ještě něco navíc...

- Noc s H. CH. Andersenem byla kouzelnou nocí, kdy odvážné a zvědavé děti mohly nocovat na pobočkách Dittrichova, Charkovská, Lužiny, Novodvorská, Opatov a v Ústřední knihovně.
- Knihovna na Jírovcově náměstí zažila Den Ukrajiny, za spolupráce Ukrajinsko-české společnosti zde vystoupil kroužek ukrajinských dětí s ukázkou písní a tanců.
- Kolektiv pracovníků OK 10 a 15 adoptoval dvanáctiletého chlapce Vincenta Walimbwu z Ugandy.
- Pořad Jak se dělá rádio se konal přímo v nahrávacím studiu radia HEY a seznámil děti z knihovny Skalka se základy moderování.
V rámci celorepublikové akce Velké říjnové společné čtení se sešlo v Ústřední knihovně a v řadě poboček MKP na 120 čtenářů, aby představili svého oblíbeného spisovatele. Přítomna byla i dcera Jaroslava Seiferta, z jehož díla byla vybrána zahajovací ukáзка.
- U příležitosti Velikonoc a Vánoc měly v mnoha knihovnách děti příležitost vlastnoručně vyrobit hezký dárek. Zejména keramické dílny se tradičně setkaly s živým zájmem.
- Krabicové domy, papírové stromy aneb postavíme sídliště – paneláky se ničemu nepodobají tolik, jako krabicím, ale nemusí to tak být, jak si hravě dokázaly děti na Opatově.
- MKP připravila pro své čtenáře – především přátele historie a milovníky starých map – lahůdku: CD-ROM s digitalizovaným plánem Prahy z roku 1938, doplněný interaktivními rejstříky.
- V sobotu 21. června, ve stejný den jako v Londýně, proběhla v MKP premiéra pátého dílu Harry Pottera. Zatímco v Británii byla kniha uvedena na trh, v Městské knihovně byla týž den již připravena k vypůjčení!
- Vyvrcholením kampaně ke 111. výročí založení MKP bylo vydání CD-ROMU, na němž se vše točí kolem tří jedniček a z něhož se zájemci dovědí o knihovně spoustu nových informací a zajímavostí.
- V rámci mezinárodního knižního veletrhu Svět knihy 2003 byl zájemcům v areálu holešovického výstaviště k dispozici bibliobus MKP, kde byly prezentovány informace o knihovně. Proběhla zde i neformální beseda s ředitelem MKP.
- Povodní zničená karlínská knihovna byla prozatím nahrazena jedním z bibliobusů MKP. Pravidelné středeční návštěvy pojízdné knihovny jsou čtenáři v této postižené lokalitě vděčně kvitovány.

Od knihkupce na regál

Když někdy budeš muset jasně
uvažovat, mluvit, nebo něco činit,
nebudeš nucen zde nebo tam
hledat nebo rozsvěcovat,

nýbrž budeš mít už
všechno připraveno.

J. A. Komenský

Tisíce čtenářů přicházejí denně do knihovny, aby si rychle a snadno našly a vypůjčily knížku či cédéčko, přičemž zdaleka ne každý zná přesné údaje o hledaném titulu. Zcela běžné jsou dotazy typu: „Kdysi jsem četl takovou malou modrou knížečku, vyšlo to někdy kolem osmašedesátého roku, něco o námořnících to bylo, vzpomínám si, že to ilustroval Gustav Krum.“ Takový dotaz nepřivede knihovníka do rozpaků, neboť knihovnický systém Koniáš umí i takto neúplný dotaz zodpovědět během několika vteřin. To ovšem znamená, že databáze musí být nejdříve zásobena mimořádným množstvím údajů a informací.

V zákulisí knihovny permanentně probíhá proces nákupu a zpracování knihovního fondu. Na jeho konci stojí knihovní jednotka uložená na svém místě v regále, opatřená barevnými orientačními polepkami, signaturou, čárovým kódem a dalšími náležitostmi. Všechny informace o této jednotce jsou uloženy v elektronickém katalogu.

Celý proces začíná odborným posudkem nákupní komise, která na základě recenzí provedených pracovníky MKP rozhodne o počtu nakoupených svazků a jejich umístění na jednotlivé pobočky podle jejich kapacity nebo zaměření.

Loni bylo takto zkatalogizováno přes 15 tisíc titulů. Kromě toho přibylo do Koniáše téměř 30 tisíc nových názvových a analytických rozpisů, které byly využívány i desítkami knihoven mimo MKP.

MKP spolupracuje na programu Memoriae Mundi Series Bohemica, který je zaměřen na digitální zpřístupnění a ochranu kulturního dědictví obsaženého v dokumentech dochovaných na území České republiky.

MKP pokračuje ve vytváření jmenných hesel významných osobností historie lidstva. Tato unikátní a všestranně využitelná personální databáze se rodí z efektivní spolupráce řady knihoven i dalších institucí.

P. Koniáš málo spí, dlouho
ponocuje, třeba do svítání
prohlíží kacířské knihy
a ráno káže a přes den zas
a třeba třikrát, pětkrát.

Už i slabostí omdlel...

A. Jirásek

Když bylo v devadesátých letech minulého století rozhodnuto o automatizaci Městské knihovny v Praze, vyvstala zásadní otázka. Bylo možné zvolit některý z nabízených knihovnických programů a za cenu nezbytných kompromisů ho aplikovat na specifické potřeby rozsáhlé knihovní sítě. Druhou cestu představovala tvorba vlastní databáze, ušité přesně na míru potřebám MKP.

Bylo zvoleno druhé, náročnější řešení. Čas ukázal, že to bylo správné rozhodnutí. Vlastní knihovnický systém MKP zvaný Koniáš i v roce svých pátých narozenin prokázal pružnost, s jakou je schopen reagovat na rostoucí nároky uživatelů. Mohutný nárůst čtenářů, fondu a celkového obrátu služeb si žádá neustálé aktualizace a množství nových funkcí.

Koniáš opět vyšel vstříc zapomnětlivým čtenářům a automaticky rozesílá e-mailová upozornění na blížící se konec výpůjční doby a případně další informaci o počátku nabíhání zpozdného. Hrozba zneužití zcizených dokladů při zápisu čtenářů byla eliminována zavedením on-line kontrol v databázi Ministerstva vnitra. Nepřetržitou službou internetové čtenářské konference knihovna umožňuje svým uživatelům získávat kdykoliv nejaktuálnější informace a řešit bezodkladně veškeré problémy.

V roce 2003 bylo téměř 70 % výpůjček realizováno prostřednictvím počítačů, ačkoliv Koniáš zatím nepracuje zdaleka na všech pobočkách. Vývoj však rychle pokračuje směrem k plné automatizaci sítě MKP.

Vlastní počítačový systém garantuje při vyhledávání, půjčování, objednávání a rezervování titulů mimořádnou rychlost, přehlednost a aktuálnost při plném propojení sítě poboček. Vzhledem k jeho rozsáhlosti a mnohostrannosti funguje v MKP tým lidí, který se věnuje důkladnému zapracování knihovníků. Také pracovníci tří nových poboček, otevřených v roce 2003, prošli obvyklou zátěží školení, stáží a zkušebních provozů, aby byli schopni od první provozní minuty plnohodnotně rozšířit škálu služeb Městské knihovny v Praze.

Záchrana unikátního dědictví

V ni věřili, o ni se bili,
ji bránili a ji také zachovali!
A. Šrámek

První tištěnou slovanskou biblí je Pražská bible, vydaná v srpnu 1488 ve Starém Městě pražském zásluhou měšťanů Jana Pytlíka, Severýna Kramáře, Jana Bílého od Čápů a Matěje od Bílého lva. Tento nejstarší tisk ve fondu Městské knihovny v Praze bohužel patřil mezi knihy zasažené ničivou povodní v srpnu 2002.

Od samého začátku záchranných prací byla Pražské biblí věnována zvláštní individuální péče. Po téměř ročním intenzivním úsilí řady odborníků byl restaurovaný originál Pražské bible slavnostně představen v rámci samostatné expozice Pražská bible na výstavě Česká bible v průběhu staletí, uskutečněné v říjnu 2003 v Karolinu. Pro trvalý zájem a průběžné sledování záchrany této významné národní tištěné kulturní památky veřejností a médií bude výstava Pražská bible pokračovat jako putovní po celý rok 2004. Restaurátoři Městské knihovny v Praze pro tuto příležitost vyrobili maketu bible, neboť originál bude po dokončení restaurátorských prací uložen v novém depozitu vzácných tisků. Tento unikát je nyní možné shlédnout stránku za stránkou v digitální kvalitě na adrese www.memoria.cz.

Zasažena povodní nebyla jen Pražská bible, ale také na dvacet tisíc dalších cenných knih. Rok 2003 byl proto ve znamení záchranných prací. V současné době je vysušeno již 80 % z postiženého fondu vzácných tisků.

Vzájemné vztahy Amerického velvyslanectví v České republice a Městské knihovny v Praze byly a jsou již po dlouhou dobu velmi přátelské.

V minulých letech jsme sledovali průběh přestavby hlavní budovy knihovny na Mariánském náměstí a následně jsme se těšili z jejich krásných prostor a zamilovali si Krenovu Věž z knih v jejím foyeru – také jsme tam vodili mnohé americké návštěvníky, hlavně knihovníky, abychom se tak trochu vlastnický pochlubili, co máme v Praze za krásu.

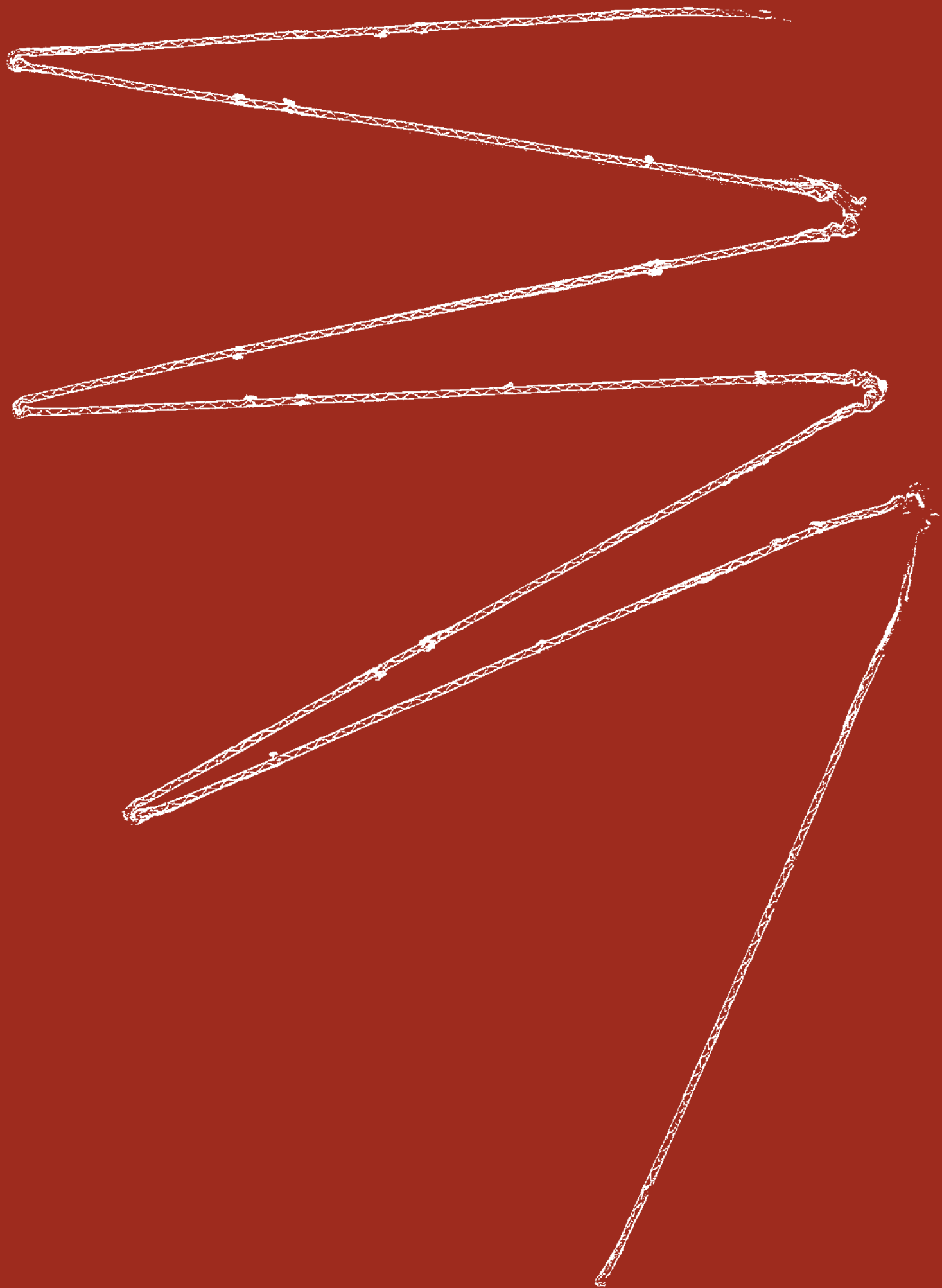
Městská knihovna ale pro nás není jen hlavní budova, víme o jejich pobočkách ve všech koutech Prahy a i proto jsme se zatajeným dechem sledovali jejich boj s předloňskou povodní. Viděli jsme, jak knihovníci i ostatní Pražané bojují s živlem o každou knihu a již tehdy jsme se rozhodli, že uděláme co bude v našich silách pro to, abychom pomohli alespoň poněkud zmírnit utrpení škody. To se nám opravdu povedlo a mohli jsme Městské knihovně slavnostně předat 10 000 dolarů na vybavení restaurátorské dílny, kde budou ošetřeny knihy, poškozené povodní.

Mohl bych mluvit i o vzájemných setkáváních představitelů velvyslanectví a knihovny při různých příležitostech, ale rád bych se zmínil i o jedné zcela osobní vazbě, kterou mám na Městskou knihovnu, a to na její pobočku v Korunní třídě na Vinohradech. Ještě nežli naše rodina opustila Československo, vodila mě maminka jako malého kluka do této knihovny a brzy jsem se stal jedním z jejich nejvášnivějších dětských čtenářů. A jestli mi pak ve Spojených státech něco chybělo, určitě to na předním místě byla tato „moje“ knihovna.

O to jsem byl raději, když jsem se mohl v loňském roce zúčastnit na jejím slavnostním znovuotevření po velké a úspěšné renovaci.

S přáním mnoha úspěchů a oddaných čtenářů

Jan Krč — první tajemník Velvyslanectví USA v ČR

Kapka čtení o velké vodě

Srpnové povodně roku 2002 zasáhly Městskou knihovnu v Praze zničující silou. Několik poboček padlo vodě za oběť, tisíce knih včetně vzácných tisků byly vyrvány žilvu z pařátů v hodině dvanácté.

Úsilí, které pracovníci knihovny vyvinuli při záchranných pracích během zátop i při následném odstraňování škod, bylo enormní. Není divu, že pro mnohé z nich se stal srpen 2002 noční můrou, a odtud už je jen krůček k tvůrčí inspiraci.

Múzou políbený kolega v následující ukázce, která je výňatkem z jeho rozsáhlejšího díla, bezprostředně vyjádřil pocity všech zúčastněných a výstižně ztvárnil průběh záchranných prací:

„Pršet začalo na konci prvního srpnového týdne. Vytrvalý déšť, posílený na několika místech salvami přívalových srážek, zasáhl krajinu jižních Čech s takovou silou, že se v této oblasti rozvodnily všechny potoky a bystřiny, proudy a řeky. Pak se na chvíli zdálo, že déšť přece jen ustoupí a k žádným dalším pohromám nedojde. Jenže o tři dny později zaútočil nelítostný čaroděj Mrakomor znovu a z pohádkové bytosti se změnil ve skutečné hororové monstrum. Do země, vodou zcela přesycené, poslal v divokém výboji obrovské množství životodárné tekutiny, která však nyní přinášela smrt, utrpení a neštěstí. Vzniklo obrovské jezero, které se s nespoutanou agresivitou začalo rozlévat na sever a ničilo vše, co mu stálo v cestě. Domy a chaty, lidská obydlí, kostely, školy, obchody, divadla, hospody, nemocnice, muzea, archívy. A mimo jiné také knihy a knihovny. Vlna za vlnou se jako monumentální armádní seskupení řítilo k branám Prahy. Ještě před ní se kdysi melancholická Vltava Bedřicha Smetany spojila s něžnou Berouňkou Oty Pavla. To, co dorazilo do hlavního města, mělo však málo společného se symfonickou básní nebo s rybářskou idylou. Metropolí náhle začal cloumat ničivý uragán vodní tříště, zatínající drápy do ulic a náměstí, průchodů a pasáží, průjezdů a parků. A celý ten vodní svět s neztenčenou intenzitou pak spěchal dál, nezastavil se ani před hraničními přechody a ve zběsilém tanečním reji vynášel karty zkázy, zhouby a zmaru.

Teprve pak se zdevastovaná území začala probouzet ze šoku. Součty škod a ztrát nabývaly astronomických rozměrů, šplhajících do miliardových položek. Obnova po katastrofě svolávala dobrovolníky ze všech oborů. Tehdy jsem dostal nabídku, abych se podílel na záchraně vzácných tisků z fondů Městské knihovny, které utrpěly obzvlášť citelnou újmu. Do těla mi bylo vpraveno několik vakcín proti plísním a infekcím a takto vybroušen jsem dvakrát týdně procházel vrátnicí centrálního depozitáře Národní knihovny. V suterénních místnostech bylo umístěno pracoviště s výstražnými tabulkami a informacemi o tom, že jste se ocitli v kontaminovaném prostředí. Tato povzbudivá upozornění však neměnila nic na skutečnosti, že jsem si zde při každé návštěvě oblékl bílý plášť, gumové rukavice a na chvíli si připadal jako knižní chirurg. I když operace, které jsem zde prováděl, nebyly příliš složité. Můj nový kolega David mi řekl: „Tady se nedělá vlastně nic jiného, než že se tu stříhá a stříhá,“ přičemž měl na mysli tuny novinového papíru, jenž vysával vodu z poškozených knih. David mi také zjednodušeně vysvětlil, jak celý postup „léčby“ tisků probíhá:

„Představ si prostě vytopenou knihovnu. Když se do ní konečně dostaneš, musíš jednotlivé exempláře od sebe rozdělit, vynést je ven a opláchnout. Pak je zabalíš do mikrotenových sáčků a dáš do takových tašek, jaké dostaneš od pokladní v TESCO, když si tam jdeš koupit potraviny. Potom knihy odvezeš do mrazíren a pak už jen čekáš.“

„Na co?“

„Na to, až na ně přijde řada. Část knih pak odvezeš do sušárny na dřevo, ale ty, které mají koženou, polokoženou nebo pergamenovou vazbu, putují přímo k nám. Tady je schováme do mrazáku a co s nimi je dál, to už vlastně poznáš sám.“

A poznal jsem to. Každý svazek, vyzvednutý z lednice, kde odpočíval při teplotě – 25 °C, byl nejdříve obalen tlustou vrstvou novin, potom i s touto netradiční ochranou vložen do polyetylénového sáčku a takto upravený zasunut do digestoře, kde byl vakuově stlačen a uzavřen a poté (asi tak na týden) přechodně uskladněn. Tato fáze se několikrát opakovala, ovšem s tím rozdílem, že do knih se již vkládaly filtrační papíry a navíc dostaly nové povlečení z netkané textilie. Teprve pak se na ně (tentokrát již podle formátu) stříhaly noviny, které oboustranně obložily jejich vazbu, a to vždy do takové tloušťky, jakou představovala síla knižního hřbetu. Potom znovu následovaly polyetylén, digestoř a uskladnění.

Každý poškozený titul prošel touto procedurou zhruba desetkrát, takže jeho rekonvalescence trvala okolo dvou měsíců. „Uzdravená“ kniha ještě prošla dezinfekční komorou a vracela se nazpět na regály a ke čtenářům.

V 19. století poznamenal britský kritik John Ruskin, že „knihy jsou lidem tím, čím perutě ptákům.“ A já tady viděl knihy s křídly rozlámanými a zlomenými, ustříženými i pokrytými plísněmi. A mezi nimi i jeden z nejvzácnějších titulů ze sbírek Městské knihovny – Pražskou bibli. Za vlády Vladislava Jagellonského ji dali vytisknout dva slovutní konšelé pražského Starého Města s přáním, aby sloužila nejen k chvále boží, ale i k prospěchu všech dobrých Čechů a Moravanů. Ač nepatřím k fatalistům, upoutala mě tato skutečnost: Bible byla vydána v srpnu 1488. A přesně za 515 let, také v srpnu, ji chtěla zničit velká voda.

Teď ležela přede mnou. V bílé chladicí hrobce a v pevně utažených obinadlech jako v těsném smutečném rubáši. Přál jsem jí, aby se znovu probudila k životu, aby znovu dokázala někoho potěšit ručně malovanými iniciálami a dalšího zas povzbudit lekceci z evangelia nebo epištolami.

Vrátil jsem se ke „střihačskému“ stolu a David mi sdělil, že došly noviny. „Ale nemusíš mít strach, volali z archivu, že tam mají strašně moc starých multiplikátů a pošlou nám je na vysušování.“

Za pár minut opravdu dorazily přepravky s avizovaným materiálem – a já se nestačil divit. Přede mnou se nahromadily haldy nejrozmanitějších tiskovin z Hitlerovy třetí říše. Tohle že přežilo? žasl jsem. Tohle že se uchovávalo? A tak jsem vzal nůžky – a začal jsem stříhat s jakousi divnou krutou a rozjařenou pomstychtivostí ty noviny už byly zažloutlé a měly roztřepené okraje a já stříhal a v duchu jsem si říkal rozřežu vás barbaři nic jiného si nezasloužíte a narval jsem do nůžek Göringa v parádní uniformě i s maršálskou holí kroutil se a svíjel a já stříhal až jsem ztupil první nůžky a v tichém běsnění jsem pokračoval dál Hitlerův obličej s knírem se přede mnou rozpůlil jak rozkrojený meloun a Goebbelsova koňská noha se v nůžkách několikanásobně přerazila a já si toho nevěšmal a stříhal jsem dál v neměnném zuřivém rytmu až mi i druhé nůžky praskly jak ocelová struna tak jsem odemkl zásuvku a tam byly už jen velké zahradnické nůžky ještě

**Sonet o zaplavených
knihovnách**

**Na knihy tluče zimní spánek
ukolébavkou nočních můr
Mokrá srst potišťených stránek
topí se v moři signatur**

**Neplavaly Jen klesly na dno
jak poražené flotily
Knihy se likvidují snadno
Byly a hned zas nebyly**

**Jakoby démon vodní kněžně
ukradl prsten z pohádky
Regály jak zlomené stěžně
vichřice hřmotně podřezává**

**Studená smrt je rázem žhavá
a váže knihám oprátky**

Ladislav Šinkmajer

z nich páchl olej a vazelína otevřel jsem jejich zabijácké čelisti a stříhal dál se silně vztekou lítostí a do mých spárů se dostaly pluky wehrmachtu vítězně pochodující Evropou a já ničil jejich motorizované kolony postupující Československem Polskem Dánskem a Francií trhal jsem tankové pásy a likvidoval srbské četníky a chorvatské ustašovce i s jejich vůdcem Ante Pavelićem rozpáral jsem ho na kusy už za to že při schůzce s Hitlerem mu na důkaz své oddanosti přinesl na míse vydloubané oči svých nepřátel a stříhal jsem až nůžky začaly kvílet a pohybovaly se v trhavých křečích a odřezky z novin začaly plachtit po místnosti a snášely se na podlahu jako podzimní listí a David mi říkal Nemusíš ty parchanty stříhat tak přesně! a já mu na to učeně odpověděl Zde vidíme jeden z mála případů kdy i totalitní tiskoviny mohou posloužit užitečné věci a kolegyně Lucie řekla Hlavně pak po sobě uklid' ten binec! a druhá kolegyně Eva řekla Já si jdu radši zakouřit! a já stříhal a přál si abych měl v nůžkách sílu alespoň dvaceti atmosfér jakou měl pan Hrabal v hydraulickém lisu ve sběrných surovinách kde šrotoval a drtil starý papír a David mě upozornil na poslední knihu kterou je třeba ještě dnes obalit náhodou ji z desek sklouzla textilní rouška nevydržel jsem to a podíval se do ní byla to sbírka zapomenutého básníka Maxmiliána Bedřicha Stýbla VOLÁNÍ DO PRÁZDNA vázaná v kůži a já řekl Promiň Stýblo ani jsem nevěděl že jsi taky vzácný tisk! a připlácl jsem na něj z obou stran ministra zbrojení a válečné výroby Alberta Speera lidumila který prohlásil že je mu jedno kolik vězňů zahyne při práci ve třetí říši a pak padla zame-tl jsem po sobě ten bordel a proletěl vrátnicí jak kulový blesk a sjížděl jsem z Hostivaře na Masarykovo nádraží a v dopravních prostředcích mi uvolňovali místo protože jsem se na lidi díval nasupeně jak sériový vrah celou cestu jsem se vezl jako paša pak jsem prošel nádražní halou k pokladnám otázku Kam to bude? jsem odpálil rčením To vás nemusí zajímat! až když na mne pohlédli jako na blbce opravil jsem se a řekl Zákaznic-kou do Lysé! nastoupil jsem do pantografu a během cesty se objevila krásná mladá prů-vodčí s ebenovou hřívou v krátké sukni na vysokých podpatcích a v uniformě Českých drah zvukomalebným altem pronesla Přeji vám dobrý den kontrola dokladů! ale opo-mněla přitom slůvko JÍZDNÍCH tak jsem jí podal služební průkaz Městské knihovny za-švitořila Děkuji! procvakla ho kleštičkami a gazelími pohyby odkráčela do dalšího vozu a když jsem dojel na místo potkal jsem na ulici fotbalisty kterým jsem každý týden mo-deroval mistrovské zápasy právě se vraceli z tréninku kopali sice jen I. A. třídu středo-českého kraje ale měli občas silné řeči jak Nedvědi Beckhamové a všichni mistři svě-ta dohromady a vesele na mne halekali Nazdar Láďo tak jak bylo? a já jim řekl Kluci já jsem celý den rozřezával Hitlera! a oni mi odpověděli Z toho si nic nedělej my jsme byli posilovat v tělocvičně vypnuli nám proud a když zas rozsvítili tak místo na koni jsme se-děli na koze! a já nad nimi mávnul rukou a řekl S vámi nemá cenu se bavit! a oni řekli Tak si to tak neber a pojď na jedno! a oči jim svítily jak tlupě hejkalů a já trochu smutně odpověděl Teď ne až jindy! – a šel jsem domů a napsal:

Vklouzlť, jda náhodou
kolem, pootevřenými dveřmi
jako myška do bibliotéky.
Ale již stanul všechen
užaslý, ohromen.
Něco takového jaktěživ
neviděl.
A. Jirásek

Ústřední knihovna, největší a nejnavštěvovanější z celé sítě MKP, oslavila v roce 2003 páté výročí zahájení automatizovaného provozu v rekonstruované budově na Mariánském náměstí. V této překrásné budově ve stylu art deco nabízí Městská knihovna škálu služeb v mimořádné šíři a objemu, jaký nemá mezi českými knihovnami obdoby.

V provozně obzvláště silných dnech si čtenáři půjčí z fondu Ústřední knihovny více než 10 000 knihovních jednotek a přes 10 000 jiných naopak vrátí. Snadno lze spočítat, že v takový den projde rukama pracovníků ÚK kolem dvou a půl tuny vrácených knih, stejný objem si čtenáři odnesou domů. Denně je tedy v tomto intenzivním pohybu zhruba pět tun knih. Popustme uzdu představivosti: Má-li běžný nákladní vagon kapacitu 25 tun, znamená to týden co týden zaplněný vagon. Ne každý den je samozřejmě rekordní, ale každopádně v loňském roce odjel z Ústřední knihovny pořádně dlouhý nákladní vlak plný knížek a stejně dlouhý vlak zase z druhé strany přijel.

Zkusme si ještě představit, že každá jedna kniha z tohoto vlaku prošla rukama hned několika knihovníků: při vracení, kontrolním načítání do elektronické databáze, rozvozu a ukládání ve skladech či na regály, případně dalším zpracování knih v oddělení rezervací. A už je tu další čtenář, a následuje vyhledání knihy v Koniáši, v rezervačním fondu či objednávka a distribuce ze skladu a nová výpůjčka.

To všechno se musí dít s takovou samozřejmostí, aby nebyla nijak narušena tradičně vysoká úroveň služeb, aby knihovna zůstávala i přes enormní zatížení místem klidného intelektuálního spočinutí, aby každé ráno přivítala své čtenáře připravená, s knihami vyrovnanými na svých místech a s databází zásobenou stoprocentně aktuálními informacemi o každé knihovní jednotce.

Při tom všem se ještě knihovníci museli vyrovnávat s následky ničivých povodní z roku 2002. V době oprav a úprav interiérů bylo téměř 50 tisíc knih dočasně uloženo v náhradních prostorách. Během letního uzavření proběhlo stěhování fondu do domovské knihovny a od srpna 2003 jsou veškeré knihovní jednotky Ústřední knihovny MKP přístupné v plném rozsahu.

Moje spolupráce s MKP a proč právě s MKP?

S ústřední budovou Městské knihovny sdílíme jedno pražské náměstí a kdyby nešlo o knihovny, někdo by si mohl myslet, že si konkurujeme. Knihovny si však z povahy věci nekonkurují, knihovny jaksí samozřejmě spolupracují, a k tomu ani nepotřebují stát si doslova bok po boku. Služby čtenářům v našich knihovnách by byly jen poloviční, kdyby knihovny spíše než jen náměstí nesdílely informace i knihovní fondy, nevyměňovaly si znalosti, kdyby si vzájemně nepomáhaly. S Městskou knihovnou, a právě s ní, je naše spolupráce zralým plodem dlouhé tradice „sdílení“ obecné, studentské, ba i badatelské veřejnosti s jejími sklony a požadavky, i prostě subjektivními náklonnostmi. Jednoduše řečeno, doplňujeme se. Přiznám, že mám na tom i osobní zájem, vždyť moji první, dárnou zkušenost a představu o knihovně mi po léta přátelsky poskytovala právě Městská knihovna na Mariánském náměstí.

Vojtěch Balík — ředitel Národní knihovny ČR

Počtení na terase

Smělost koncepce a mohutný lyrický tok,
přesnost, pádnost dikce, lepá, uhlazená forma
– toť pravá báseň!
J. Vrchlický

16. září 2003 se dočkali Pražané znovuootevření jedné z největších poboček MKP – knihovny Korunní.

Budova v těsné blízkosti Vinohradské vodárenské věže byla postavena před více než 70 lety pro pobočku Městské knihovny v Praze a v uplynulých letech prošla rozsáhlou rekonstrukcí a automatizací.

Spojením architektury dvacátých let minulého století s moderním vybavením vznikla knihovna, která zaujme nejen službami, ale i atmosférou.

Výpůjční prostory byly značně rozšířeny, v patře byla obnovena letní terasa k příjemnému posezení. V dětském oddělení najdou děti svůj Hrad Vinohrad. Knihovna má bezbariérový přístup. Na čtenáře čeká přes padesát tisíc knihovních jednotek, samozřejmě je přístup na Internet a další škála knihovnických služeb.

Secesní krása

Nikdy síla a půvabnost se nebyly
harmoničtěji spojily než právě u ní.
J. Zeyer

Dne 24. října 2003 byla za účasti zastupitelů Městské části Prahy 5, Magistrátu hl. města Prahy, manželky předsedy vlády ČR paní V. Špidlové a odborné knihovnické veřejnosti slavnostně otevřena šestnáctá pobočka MKP s plně automatizovaným provozem.

Knihovna Smíchov získala pro svoje působení originální prostředí původní secesní tržnice z roku 1907. Podařilo se zde vytvořit ideální podmínky pro fungování velké knihovny a zároveň obnovit významnou architektonickou památku.

Čtenáři všech věkových kategorií zde najdou bohatou nabídku beletrie, naučné literatury, periodik a zvukových nosičů, ale také možnost bezplatného přístupu na Internet a další klasické knihovnické a informační služby, včetně širokého spektra kulturně vzdělávacích pořadů, jimiž se knihovna otevírá také směrem k nečtenářské veřejnosti. Samozřejmě je bezbariérový přístup.

Krásné jest to, co citu
našemu estetickému
zadosti činí.

J. Jungmann

Když byla v roce 1983, tedy před dvaceti lety, otevřena pobočka Opatov, spatřilo v jejích prostorách světlo světa i jedno oddělení, které je v rámci České republiky do dnes zcela unikátní - artotéka. Služby, které artotéka nabízí, jsou natolik neobvyklé, že např. sestavovatelé Zlatých stránek si zřejmě něco takového nedokáží vůbec představit a vytvrle komolí artotéku na kartotéku. Nicméně artotéka je právě to, co její název napovídá - zjednodušeně řečeno, je to knihovna výtvarných děl. Na Opatově si zkrátka můžete půjčit nejen řekněme knihu o Emilu Fillovi, ale zároveň si odnést domů i reprodukci Fillova obrazu. Obraz nebo grafiku vám knihovníci zarámují a umístí do speciálního obalu. Pověsit obraz na zeď a kochat se už musíte sami.

Díky péči zdejších odborníků, kteří artotéku systematicky budují jako odraz vývoje výtvarného umění, jsou zde k zapůjčení díla, která představují vpravdě reprezentační průřez výtvarnou historií.

Fond artotéky je využíván mnohostranně. Lidé si obrazy půjčují pro potěšení, ale i pro názorné poučení, pedagogové si odnášejí volné listy reprodukcí jako pomůcky k výuce. Rámované obrazy a grafické listy jsou také využívány při řadě přednášek, besed i hrátek s obrazy, které artotéka pravidelně pořádá. Vstupní hala knihovny je zároveň výstavní síní, kde se každý měsíc objevují díla zajímavých grafiků, malířů a sochařů.

Rovněž knižní fond je na Opatově zaměřen zvláště na výtvarné umění a knihovníci vám rádi pomohou s výběrem, poskytnou konzultaci a odbornou radu.

Kulturní a vzdělávací akce

Vzdělání, to víš, že záleží v ušlechtilých mravech,
v dobrém srdci a jasném rozumu.

B. Němcová

V roce 2003 uspořádala MKP téměř 3 000 různých kulturních a vzdělávacích akcí, kterých se zúčastnilo asi 70 tisíc návštěvníků. Akce probíhaly na pobočkách po celé Praze, buď v režii samotných knihovníků, nebo prostřednictvím vzdělávacího a kulturního centra MKP – Lidové univerzity.

K centrům pražského kulturního života patří tradičně Velký a Malý sál v budově na Mariánském náměstí, kde jsou pořádány největší akce a kde probíhají např. i Febiofest či festival One World. Kvůli následkům povodní z předchozího léta byly pořady v roce 2003 přesunuty do náhradních prostor, zájem publika byl přesto opět enormní.

Pro lepší představu o pestré škále oborů, v nichž MKP nabízí možnost poznání a vzdělání, jmenujme alespoň některé akce a pořady:

Afrika tajů a záhad; Architektura a ekologie; Cesty ke zdraví; Čtyři pražská dostaveníčka; Den s českou astrologií; Dobrodružství postmoderní hudby; Ronald Reagan; Duchovní podstata lidského směřování; Dušan Hanák – filmový režisér; Ema Destinová; Energetika a budoucnost světových společností; Evropou za krásou a poznáním; Filmový klub MKP; Grafologie; Historické otazníky; Hlas ticha; Hledání tvarů aneb modelování hrou; Hovory bez hranic; Humanismus a ekologie; Internet a jeho služby; Jak dobře mluvit; Keltové; Klub italského jazyka; Kontinuity; Krásy Orientu; Křeslo pro hosta; Kulturní ekumena Praha – Vídeň; Kurz anglického jazyka; Kurz francouzského jazyka; Kurz italského jazyka; Kurz žurnalistiky; Linie a barva – malujeme na hedvábí; Manipulace a psychologie; Náboženství moudrosti; Nadstavbový kurz italštiny v Itálii; Neverbální komunikace; Ostrovy uprostřed Indického oceánu; Počítače bez zábran; Pohledy do tajů astrologie; Po stopách tajemství; Předkřesťanská náboženství; Příběhy žen a mužů v zrcadle času; Psychologie komunikace; Putování jihozápadní Francií; Radost z iluzí; Referendum o vstupu ČR do EU – diskusní pořad; Ruka jako informace; Secesní umění v architektuře; Sociální prostředí a psychika; Škola emancipovaného rodičovství; Tajemství ájurvédy; Tradice a zajímavosti světových kuchyní; Vivat Comenius; Vycházky za architekturou; Výchovné pořady pro děti a mládež; Záhady staré Šumavy; Zaniklá sídla pražské Thálie; Zápisky z buddhistických zemí; Zlatá šedesátá – český film.

Pomoc regionálním knihovnám

Cítil potřebu poradit
se s někým, kdo vlídně
by jej vyslyšel
a moudrou radu poskytl.
A. Šmilovský

Městská knihovna v Praze je zároveň krajskou knihovnou pro Kraj Praha.

Připravuje pro 37 knihoven zřizovaných městskými částmi komplexní informace o knižních novinkách včetně katalogizace nových titulů, zpracovává pro ně katalogizační záznamy, pomáhá při revizích jejich knihovních fondů. Zejména menším knihovnám poskytuje výměnné soubory knih, které slouží k obohacení jejich fondu o kvalitní beletrii a naučnou literaturu, hlavně encyklopedického charakteru. MKP rovněž zpracovává krajskou statistiku knihovnických činností místních knihoven pro potřeby ministerstva kultury.

Pracovníkům místních knihoven poskytuje poradenské a konzultační služby, pořádá odborná školení, především kurzy informačních a komunikačních technologií. Organizuje pro ně odborné exkurze do zajímavých objektů městských knihoven v ČR a zprostředkovala jim např. i návštěvu vídeňské městské knihovny.

MKP pomohla modernizovat místní knihovny v městských částech Dolní Chabry, Suchdol a Uhřetěves, které nyní disponují mj. i přístupem na Internet.

Regionální činnost MKP je financována z účelové dotace Ministerstva kultury České republiky.

Již v raném mládí jsem pochopil, že se nemohu stát člověkem renesančním, když jsem při návštěvě klatovské knihovny uviděl ty nekonečné regály plné moudrých a krásných knih. Všude, kde jsem pak žil, studoval či pracoval, jsem se bez knihoven neobešel. Patřím i k těm staromilcům, pro které je dobrá kniha v ruce nezbytnou součástí odpočinku. Na veřejné knihovny, spravedlivé v tom, že jsou opravdu pro všechny bez rozdílu věku či majetku, jsem se mohl spolehnout jako kluk hledající dobrodružství, jako žák či student pátrající po „tahácích“, jako rodič, dopravní inženýr či jako starosta a nyní poslanec.

Městská knihovna v Praze se stala mou láskou, hned jak jsem se přistěhoval do sto-věžaté matičky. Jako starosta Prahy 13 jsem se pak úspěšně rval o zachování zdejších poboček a jejich modernizaci. Úkolem poslance je mi nyní vytvářet pro knihovny podmínky a ohlížet se po penězích, které je udrží v růstu pro nás všechny, kterým tak dobře slouží. „Když jsem poznal trýzeň žízně, vykopal jsem studnu, aby i jiní z ní mohli pít,“ pravil spisovatel Ernest Thompson Seton. A tak chraňme ty tiché oázy v ruchu doby, udržujme v nich prameny vědění i moudrosti a kopejme vytrvale nové studny.

Petr Bratský — poslanec Poslanecké sněmovny ČR

Zahraniční spolupráce

Před očima se mu zvedly podivné
ploché chrámy a paláce na nesmírně
rozlehlých prostranstvích,
slyšel hučení stád na zelené
ploše jarní savany,
vdechoval těžký vzduch
tropů s vůněmi pralesa
a zas slyšel křik papoušků
nebo suché praskání
lodních stěžňů a pleskot
napjatých plachet.
E. Bass

Městská knihovna rozvíjí různé formy spolupráce s informačními institucemi celého světa, intenzivní kontakty pěstuje zejména s metropolitními a velkoměstskými knihovnami.

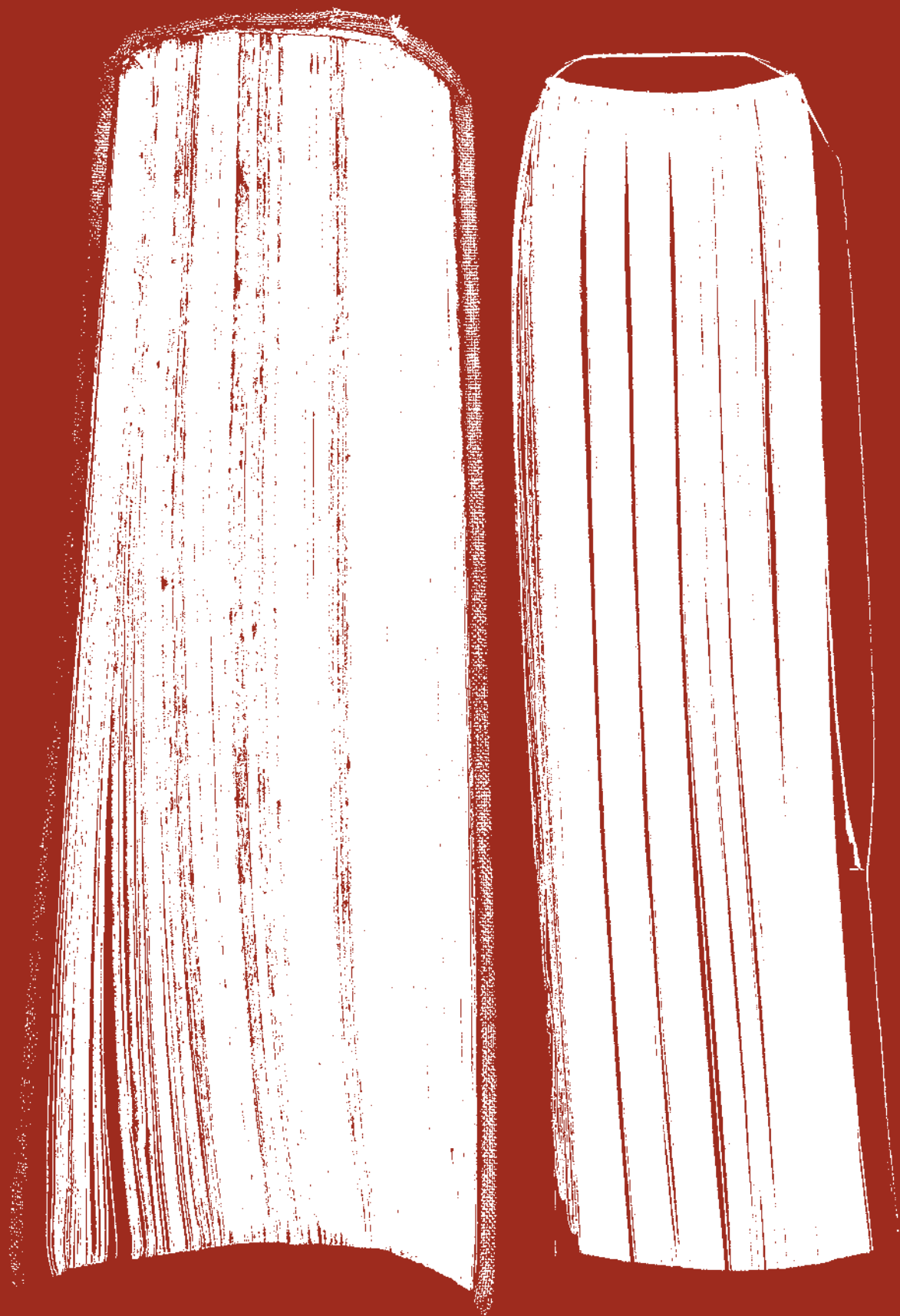
MKP je aktivním členem International Association of Metropolitan Libraries (INTAMEL), její ředitel se zúčastnil výroční konference INTAMEL v Rotterdamu.

MKP je také členem International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres (IAML). Pracovníci hudebního úseku jsou aktivními členy obou sekcí této organizace, MKP byla zastoupena na konferenci IAML v estonském Tallinu. Uskutečnily se studijní pobyty pracovníků MKP v knihovnách v Bratislavě, Helsinkách, Kodani, Petrohradu a Vídni. Kolegové z partnerských knihoven v těchto městech přijeli na reciproční studijní pobyty do Městské knihovny v Praze. Proběhla třítydenní odborná stáž ve Veřejné a informační knihovně města Paříže.

Dále navštívili MKP knihovníci z Belgie, Černé Hory, Francie, Lotyšska, Německa, Norska, Polska, Slovinska, Srbska, USA a Velké Británie.

Pro knihovníky pražských místních knihoven zřizovaných místními částmi a pro knihovníky MKP byla uspořádána odborná exkurze do nového objektu Hlavní knihovny Am Gürtel ve Vídni.

Řada zahraničních knihoven i dalších institucí a jednotlivců výrazně pomohla MKP při odstraňování povodňových škod. V rámci amerického projektu Chicago Sister Cities byla MKP poskytnuta finanční pomoc na nákup zařízení pro restaurátorskou dílnu.

Prezentace Městské knihovny v Praze v médiích

Osvědčoval takovou informovanost,
že znal i barvu nejslavnějších
koňských spřežení v okrese.
K. M. Čapek–Chod

Televize

Česká televize

- 15. 01.** ČT 1 – Barvy života – rozhovor s ředitelem MKP o loňském výročí knihovny a důsledcích povodní v MKP, podrobněji také o dramaturgii Lidové univerzity MKP.
- 11. 03.** ČT 2 – Černá, bílá – Kdo je kdo – o práci dobrovolné asistentky nevidomých.
- 26. 03.** ČT 1 – Barvy života – informace o knihovně Opatov a o službách artotéky.
- 14. 08.** ČT 2 – Velká voda – pět kapitol o srpnových dnech roku 2002; 3. kapitola – „Česká kniha utopená.“
- 13. 10.** ČT 2 – Týdeník kultura – reportáž z expozice MKP „Pražská bible“ na výstavě v Karolinu.
- 02. 12.** ČT 1 – Večerníky – zpráva o vyhlášení výsledků literární soutěže Společný svět v MKP.

TV Nova

- 03. 02.** Televizní noviny – k půjčování hudebních CD z veřejných knihoven jen za poplatek se vyjádřil také ředitel MKP.
- 03. 09.** Právě teď z regionů – informace o pravidelné službě bibliobusu MKP pro karlínské obyvatele.
- 05. 09.** Televizní noviny – reportáž o službách pojízdných knihoven.
- 18. 09.** Právě teď z regionů – reportážní šot k otevření knihovny v Korunní.

TV Praha

- 11. 03.** Pražský deník – o otevření knihovny na Ostrčilově náměstí v Praze 4.
- 16. 04.** Pražský deník – rozhovor s ředitelem MKP o sporu knihoven s Ochranným svazem autorským k poplatkům za půjčování zvukových nosičů.
- 21. 07.** Pražský deník – zpráva o uzavření Ústřední knihovny, kam se vrací fond odvezený po loňských povodních do skladů První teplárenské v Michli.
- 20. 08.** Pražský deník – s vedoucí ÚK MKP o přípravě na nový nápor čtenářů po letním uzavření a o povodňových škodách s vedoucí oddělení katalogizace MKP.
- 04. 10.** Pražský deník – reportáž o nové knihovně Smíchov před jejím otevřením.
- 24. 10.** Pražský deník – ze slavnostního otevření nejkrásnější knihovny v Praze a snad i v Evropě, z největší pobočky MKP ve Smíchovské tržnici.

TV Prima

- 14. 04.** Minuty regionu – zpráva o zkušebním provozu po rekonstrukci v sálech MKP, zaplavených při loňské povodni, a o situaci v dalších dvou postižených pobočkách.
- 24. 10.** Minuty regionu – reportážní šot o nové smíchovské knihovně.
- 11. 12.** Minuty regionu – informace o přípravě 11. ročníku Febiofestu.

Rozhlas

BBC

08. 07. Ranní zamyšlení – Dobré ráno s BBC – fejeton k tzv. kauze Kinský.

ČR 1 – Radiožurnál

23. 01. Rozhovor s Fero Feničem

o Febiofestu opět také v sálech MKP.

21. 06. Informace vedoucí nákupu MKP o připravené výpůjčce pátého dílu Harryho Pottera v MKP ve stejný den jako v Anglii.

07. 09. Zapisník domácích zpravodajů – „Knihovna na kolečkách,“ s bibliobusem MKP cestuje v Karlíně redaktorka Radiožurnálu.

09. 10. Vedoucí oddělení katalogizace MKP informuje ve zpravodajské relaci o expozici s Pražskou biblí, prvotiskem z r. 1488 z fondu MKP, na výstavě Česká bible v průběhu staletí v Karolinu.

ČR 2 – Praha

01. 10. Anketa – 2. část – mezi dětskými čtenáři knihovny Letná.

10. 03. Přímý vstup ze slavnostního otevření pobočky na Ostrčilově náměstí.

12. 03. Dobré jitro – informace o otevření knihovny na Ostrčilově náměstí.

17. 03. Káva o čtvrté – na téma Kniha přítel člověka, jedním z hostů ředitel MKP.

04. 06. Tobogan – vstup pracovnice knihovny na Jírovcově náměstí o CD 111, jako odměně v tomto pořadu a v Lady Radio.

08. 07. Host do domu – přímý vstup k ohlédnutí za výročím MKP v minulém roce a představení CD 111, jako finálního produktu připravené kampaně.

27. 09. Host do domu – na téma Týdne knihoven hovořila také hlavní knihovnice MKP.

27. 10. Host do domu – rozhovor s vedoucí OK 5, 13 a 16 o nové knihovně Smíchov.

02. 12. Káva o čtvrté – rozhovor na téma zda je kniha vhodný vánoční dárek s vedoucí úseku dětí a mládeže ÚK MKP.

ČR 6

03. 04. Diskuse na téma Knihovny a Internet se zúčastnily také dvě knihovnice z OK 4, 11 a 12.

04. 05. Rozmluvy na konci týdne – hostem pořadu ředitel MKP.

01. 09. Názory a argumenty – Jiří Ješ a jeho vzpomínka na Pavla Tigrida.

16. 09. Rozhovor s vedoucí OK 10, 15 o znovuootevření knihovny Korunní.

ČR – Regina Praha

28. 01. Rozhovor s vedoucím jubilující knihovny Opatov, doplněný anketou mezi čtenáři.

12. 02. Informace vedoucí ÚK o otevření čítárny.

24. 02. Mezi námi – diskuse o problematice půjčování CD v knihovnách mezi předsedkyní představenstva OSA a ředitelem MKP.

10. 03. Rozhovor s vedoucí OK 1, 2, 3 a s vedoucím oddělení automatizace MKP při slavnostním otevření knihovny na Ostrčilově náměstí.

28. 03. O Noci s Andersenem informuje pracovnice knihovny Opatov.

14. 04. Rozhovor s vedoucí ÚK MKP po tiskové konferenci k 5. výročí znovuootevření ÚK po generální rekonstrukci a automatizaci.

12. 05. Rozhovor s vedoucí OK 10, 15 o výročí knihovny Ruská.

28. 05. Přímý vstup o akcích ke Dni dětí v Ústřední knihovně a v knihovnách Barrandov a Lužiny.

02. 09. Reportážní šot o první cestě bibliobusu do Karlína, kde byla při loňských povodních zničena stálá knihovna.

15. 09. Avízo znovuootevření knihovny Korunní ve zpravodajských relacích.

16. 09. Reportážní šot ze slavnostního otevření knihovny Korunní.

04. 10. Pozvánka na Velké Říjnové Společné Čtení v MKP.

05. – 08. 10. Informace o akcích MKP k Týdnu knihoven.

24. 10. Přímý vstup vedoucí OK 5, 13 a 16 o otevření a připravené nabídce služeb v nové knihovně Smíchov.

Radio Country

15. 10. Zpráva o otevření nové knihovny Smíchov.

Radio Express

06. 10. Informace o Velkém Říjnovém Společném čtení a o neuplatňování amnestie pro nepořádné čtenáře v MKP.

Radio Hey

09. 04. Rozhovor o velikonoční akci v knihovně Skalka „Malování se S. Berkovcem.“

25. 04. Záznam setkání dětí z knihovny Skalka s radiem Hey v pražské ZOO.

23. 10. Rozhovor o nové pobočce MKP ve Smíchovské tržnici.

03. 11. Na téma dětského čtenářství v knihovně Školská.

Radio Proglas

08. a 09. 10. Rozhovor s vedoucí oddělení vzácných tisků MKP o výstavě Pražské bible v Karolinu.

Tisk

Alax magazín

č. 5 Představujeme akad. arch. M. Housku – „Mám rád měkké tvary.“

Babský elán

06. 07. „O pražském zastavení.“

Blesk

23. 01. „Letos se otevřou pobočky v Korunní, na Smíchově i na Ortenově náměstí; Knihovně došla trpělivost: Zdražuje!“

31. 03. „Pojistí i Smíchovskou tržnici.“

20. 06. „Půjčí Harryho.“

23. 07. „Knihovna zaplňuje sklady.“

02. 09. „Bibliobus míří do Karlína.“

04. 09. „Knížky půjčuje bibliobus.“

01. 10. „Nakoupí knihy.“

31. 10. „Pěší zóna a moderní knihovna.“

ČTK

15. 10. „ČR – Praha – knihovna“ – rozhovor s ředitelem MKP o nové knihovně Smíchov, největší pobočce MKP v secesním objektu Smíchovské tržnice.

Čtenář

č. 1 „Pět „P“ pro knihovnu.“

č. 7 – 8 „Interkulturní dialog v knihovnách“; Knihovny v tisku – Praha 2 – o třech pobočkách MKP

č. 9 „Další pobočka MKP otevřena“; „Jak jsme hráli divadlo“; Knihovny v tisku – Praha.

č. 10 Knihovny v tisku – Praha 5, Praha 8.

č. 11 „Knihovny současnosti 2003“; Knihovny v tisku – Praha.

č. 12 „Ústřední knihovna Městské knihovny v Praze ve zpětném zrcátku.“

E – Architekt

30. 10. „Stará tržnice/ Nová knihovna.“

Gong

01. 12. „Poznat sama sebe – to je, oč tu běží.“

Idnes.cz

03. 02. „Za půjčování CD chce OSA peníze.“

Ikaros

27. 01. „Největší pobočka Městské knihovny v Praze, která sídlí na Opatově...“

únor „Se skvělými zaměstnanci se můžeme s ledasčím dobře poprat – nejen s následky srpnových povodní.“

květen „3 + 1 zastavení v Městské knihovně v Praze aneb Malá obrazová procházka“

20. 06. „Diskuse o odborném vzdělávání...“

září „Informační a propagační CD-ROM „111 let Městské knihovny v Praze“ s povodňovým zpožděním doráží k uživatelům.“

01. 09. „Od 3. září bude MKP nabízet čtenářům v Karlíně své služby prostřednictvím bibliobusu...“

říjen „Knihovny současnosti 2003“; „Pojízdné a jinak mobilní knihovny.“

30. 10. „Týden knihoven – přehled akcí MKP.“

10. 11. „Česká bible v proměnách staletí.“

IT – lib

č. 4 „Obzretie sa za výročím a prezentáciou MKP.“

Katka

č. 14 „Co, kdy, kde – Městská knihovna v Praze nabízí...“

Lidové noviny

28. 02. „Knihy zničené povodní putují z mrazíren do sušárny.“

07. 03. Pátek LN – „Kam se poděla babička?“

11. 03. „Na Ostrčilově náměstí už funguje automatizovaná knihovna.“

03. 04. „Magnesia Litera vyhlásila nominace na literární ceny.“

15. 04. „Místo knihovny by mohli mít obyvatelé Karlína bibliobus.“

23. 04. Svět knihy 2003 – výstavy a další doprovodné akce – Bibliobus Městské knihovny v Praze.

09. 05. „Zítra bude udělena cena Litera.“

12. 05. „Knihou roku je dílo o architektuře.“

22. 05. „Literární cena Magnesia Litera & spisovatel jedné knihy.“

24. 05. „Pražská bible v kostce ledu – V září skončí restaurování nejstarší české tištěné bible zničené při loňských povodních“; „Kniha obestřená tajemstvím.“

09. 10. „Retrospektiva připomene filmy režiséra Dušana Hanáka.“

10. 10. „Česká bible v průběhu staletí.“

07. 11. „Knihovna je náš druhý domov.“

24. 11. „Eugen Brikcius chystá koláž Praha – Vídeň.“

11. 12. „Na Febiofest se chystá herec Armin Mueller-Stahl.“

Listy hl. města Prahy

květen „Koniášova pětiletka.“

červen Oprava chybných informací o pobočkách v Záhřebské ulici a na Ostrčilově náměstí, uveřejněných v minulém čísle

září „Praha si uchovala pověst kulturního centra.“

listopad „Knihovna Smíchov otevřela své brány.“

Literární noviny

14. 04. „Veřejné knihovny na křižovatce“; „Český spor o evropskou směrnici.“

22. 4. „Slovo má svou váhu.“

Malé noviny

12. 03. „Březen, knihy, Internet.“

16. 03. „Pozvání do knihovny.“

30. 03. „Jak se spí v knihovně.“

Metro

22. 01. „Opatovská knihovna slaví narozeniny.“

25. 01. „Pobočka Opatov oslavila dvacetiny.“

11. 02. „Čítárna novin konečně v provozu.“

12. 02. „Čítárna Městské knihovny.“

04. 03. Zeptali jsme se – Ľubice Krénové, Ředitelky Slovenského institutu v Praze.

25. 03. „Děti budou nocovat v knihovnách.“

09. 04. „Knihovny zvou děti ke hrám.“

15. 40. „Knihovna obnovila zatopené sály“;
 „Nové pobočky Městské knihovny“;
 „Karlínským má sloužit bibliobus.“
30. 04. „Koniáš, který má knížky rád.“
22. 08. „Nová knihovna se otevře
 společně s pěší zónou.“
02. 09. „Bibliobus nahradí pobočku knihovny.“
06. 10. „Velké čtení probíhá dnes celý den.“
10. 10. „Konečně byly zahájeny proměny
 Pankrácké pláně.“
21. 10. „Knihovna v tržnici od příštího týdne.“
27. 10. „Pěší zónu u Anděla rozšíří.“
19. 11. „Vzdělávání ve veřejné správě.“
12. 12. Zeptali jsme se – Fera Feniče,
 Ředitele Febiofestu.

Mladá fronta Dnes

13. 01. „Knižní trh má za sebou
 hodně těžký rok.“
24. 01. „Z knihovny si můžete půjčit
 domů i obrazy.“
30. 01. „Knihovna pořádá besedu
 o zemětřesení.“
12. 02. „Knihovna zve do světa magie“;
 „Půl roku po povodních – Velká voda
 donesla ryby až mezi uskladněné knihy.“
13. 02. „V Lidové univerzitě naučí
 zájemce kouzlit.“
25. 02. „Zaplavené knihovny a ústavy
 dostávají další pomoc ze zahraničí.“
28. 02. „Knihovna vypsalá internetovou
 soutěž“; „Soutěž Magnesia Litera
 – Kniha roku získá 200 tisíc korun.“
01. 03. „Knihovna vysušuje vzácnou
 Pražskou bibli.“
04. 03. „Knihovna láká na Internet“;
 „V Kralupech suší vzácné tisky.“
08. 03. „Knihovny zvou na Internet.“
11. 03. „Prahané mají novou knihovnu.“
13. 03. „Lidé si mohou opět půjčovat knížky.“
18. 03. „Knihovny lákají na internetové kurzy.“
25. 03. Zajímavosti z hlavního města
 – „Děti v pátek přenocují v knihovnách.“
29. 03. „Malí čtenáři strávili celou noc
 mezi knihami“; „Zamával mamince a šel
 spát do knihovny. Kvůli pohádce.“

03. 04. „Druhý ročník soutěže Magnesia
 Litera již zná své favority.“
09. 04. „Knihovny pořádají akce pro děti.“
15. 04. „Sály Městské knihovny začnou
 opět fungovat.“
25. 04. „Svět knihy je letos ve znamení
 Afriky – Městská knihovna se představuje.“
30. 04. „Čarodějnice nabízejí pestrý den.“
07. 05. „Knihovna v Ruské slaví dvacet
 let existence.“
12. 05. „Magnesia Litera – Knihou roku
 jsou příběhy o architektuře.“
13. 05. „Magnesia Litera: náraz
 na hranice možného.“
22. 05. „Hovory s Janem Burianem
 v knihovně.“
19. 06. Kocouří den v knihovně pro děti.“
03. 07. „Čtenáři soutěží o královskou korunu.“
19. 07. „Městská knihovna bude na pět
 týdnů uzavřena.“
22. 07. „Nepříjemná tvář léta: zavřeno.“
24. 07. „Knihovna stěhuje knihy, je zavřena.“
25. 07. „Knihovna v Korunní otevře v září.“
31. 07. „Knihovna nemá peníze
 na odstranění škod.“
05. 08. „Vzácnou bibli už lidé brzy uvidí.“
21. 08. „Vzácnou bibli zachránili.“
26. 08. „Většina po povodni zamrazených
 knih je zachráněna.“
03. 09. „Do Karlína přijede autobus s knihami.“
04. 09. „Den s knihou – knihovna se po roční
 odmlce vrací ke čtenářům – Knihy jezdí
 do Karlína autobusem.“
18. 09. „Děti budou malovat na chodníku.“
26. 09. „V knihovně se bude hovořit
 bez hranic.“
04. 10. „Nakoupí nové knihy.“
07. 10. „Městská knihovna nakoupí
 nové knihy.“
09. 10. „V knihovně si děti postaví sídliště.“
15. 10. „Hasiči budou mít výstavku
 v knihovně.“
17. 10. „V tržnici bude nová
 pobočka knihovny.“
21. 10. „Městská knihovna
 otevře další pobočku.“

23. 10. „V knihovně se bude hovořit o Africe.“

25. 10. „Knihovna se otevírá – Na Smíchově je největší pobočka městské knihovny“; „Kalendárium – 1928 na Mariánském náměstí“

28. 11. „Jaroslav Hutka bude zpívat i povídat.“

10. 12. Staré Město – „Vánoční zvyky v Městské knihovně.“

19. 12. „Hovory bez hranic pokračují v knihovně.“

27. 12. „Knihovna zažije turnaj ve scrabblu.“

Právo

06. 01. „Zemřel sbormistr Pavel Kühn.“

24. 01. „Poplatky za pozdní vrácení knih se zvýšily.“

13. 02. „Kouzla v knihovně.“

14. 02. „Čítárna opět otevřena.“

28. 02. „Zmrazené historické fondy...“

11. 03. „Městská knihovna na Ostrčilově náměstí je znovu v provozu.“

15. 04. „Čtení nominovaných na Magnesii Literu.“

16. 04. „Do Karlína bude zatím zájíždět autobus s knihami“

22. 04. „V úterý čte Hůlová i Nikl.“

25. 04. „Městská knihovna v Praze se představí na veletrhu Svět knihy...“

06. 05. „Čtou Hakl, Cílek i Hejkalová.“

12. 05. „V sobotu byly rozděleny výroční ceny Magnesia Litera 2003.“

13. 05. „Knihovna V Ruské oslavila dvacáté narozeniny“; „Knihovnice nosí knížky malým pacientům.“

28. 05. „Budou slavit Den dětí.“

18. 06. „Knihy se začaly vracet do regálů“; „Nejpilnější malý čtenář se stane králem.“

20. 06. „Harry Potter: pátý díl.“

25. 07. „Knihovna na Mariánském náměstí je zavřena.“

29. 07. „Knihy se už dostaly, kam patří.“

02. 09. „Do Karlína přijede bibliobus.“

04. 09. „Pro knížky se do bibliobusu vydaly s taškou na kolečkách.“

16. 09. „Knihovna se těší na čtenáře.“

03. 10. „Knihovně zůstal věrný 75 let.“

07. 10. „Vystaví utopenou bibli.“

27. 10. „Dřív tam chodila pro husy, teď si v tržnici půjčí knihy.“

04. 12. „Městská knihovna pobočku v Karlíně neobnoví.“

Respekt

č. 4 „Jdi a nevypaluj více.“

č. 5 „Hitlerovu válku, prosím.“

Slovenské dotyky

č. 11 „Hodina slovenčiny“

Slovanská vzájemnost

č. 6 „Den Ukrajiny pro české děti.“

Top víkend magazín

08. 02. „Talent je podmínka, zbytek dřina.“

Týden

07. 04. „Naděje malých nakladatelů

– Nominace cen Magnesia Litera 2003“

22. 04. „Magnesia Litera“

12. 05. „Nejlepší kniha je z Moravy“

Večerník Praha

07. 01. „Muzikál Galileo z Městské knihovny“

13. 01. „O klidu a pohybu knížek.“

25. 01. „Knihovna slaví dvacetiny.“

30. 01. „Pojistí tržnici.“

11. 02. „Čítárna je otevřena“;

„Radnice pojistí tržnici.“

28. 02. „Vzácná Pražská bible se už suší.“

11. 03. „Nová knihovna se sídlem na Ostrčilově náměstí je...“

25. 03. „Děti přespí v knihovnách.“

01. 04. „Olej na plátně.“

07. 04. „Knihovna s muzikou“; „Knihovna je on line!“; „Místní knihovny potřebují pomoc.“

30. 04. „Slet v knihovně.“

06. 05. „Hledají malé čtenáře.“
 07. 05. „Knihovna bude slavit.“
 12. 05. „Kadlec se zasloužil o literaturu.“
 28. 05. „Knihovna otevře pohádkovou zahradu.“
 03. 06. „Děti si užily odpoledne v knihovně“;
 „Knihovnu čekají prázdniny.“
 09. 06. „Slunce na chodníku.“
 20. 06. „Knihovně vládl Garfield.“
 27. 06. „Vyzdobily chodník.“
 28. 06. „Knihovna si dá pauzu.“
 02. 07. „Kdo bude králem?“
 08. 07. „Tichá krása minerálů.“
 24. 07. „Knihy na kolech zase v září.“
 01. 08. „Knihy se vrátily po roce.“
 18. 08. „Knihovny se střídají.“
 23. 08. „Knihovna dostane falešné nýty.“
 02. 09. „Knihovna do Karlína přijede.“
 04. 09. „Za knihou do autobusu.“
 06. 09. „Korunovace v knihovně.“
 16. 09. „Knihovnice slavily v kostýmech.“
 20. 09. „Luštěte s knihovnou o ceny.“
 24. 09. „Podvečery budou.“
 27. 09. „Děti si zasoutěží s knihovnou.“
 01. 10. „Otevřeli novou knihovnu.“
 04. 10. „Pojďte soutěžit do knihovny.“
 06. 10. „Knihovna bude otevírat“;
 „V knihovně vám půjčí cédečko i obraz.“
 09. 10. „Z kostky ledu zas bude památka.“
 15. 10. „Otevřou knihovnu“;
 „Knihovny v číslech.“
 24. 10. „Radnice podporuje knihovnu.“
 25. 10. „Tržnice vítá milovníky knih.“
 15. 11. „Ferdinand Havlík, který...“
 26. 11. „Eugen a Zuzana Brikciusovi pořádají“
 27. 11. „Písničkář přijde do knihovny.“
 04. 12. „S čertem v knihovně.“
 05. 12. „Čert dorazil...“
 11. 12. „Knihovna připomene zvyky.“
 17. 12. „Na dílny do knihovny.“
 19. 12. „Jak (se) předvádějí hvězdy“;
 „Hovory bez hranic.“
 27. 12. „Vánoční scrabble.“
 30. 12. „Foglar bude až do ledna.“

Veřejná správa

09. 05. „Ústřední knihovna MKP
 – Osm měsíců po povodni.“

Vysočina

09. 10. „Zmrazené knihy po povodni
 mají původní lesk“

V roce 2003 se MKP dále prezentovala příspěvky mj. také v Bulletinu SKIP a rozvíjela spolupráci s místním tiskem. Pravidelně byla řada článků a informací publikována v Tučňáku, Klíči, Pražské pětce, ale také v Hobuletu, Praze 10, Šestce, Břevnovanu a v Novinách Prahy 2. O Městské knihovně v Praze se veřejnost dozvěděla také ve Zpravodaji občanů Prahy 13, v Listech Prahy 14 a v Novinách Prahy 16. Informace z MKP přinesl rovněž např. Život Běchovic, Hlasatel nebo Chuchelský zpravodaj.

Ze statistik výpůjční činnosti

Buď však opatrným ve výběru četby a čti zejména dokud jsi mlád, kdy máš nejspíše kdy a nejvíce vnímavosti i nejlepší paměť. Později denní práce nedopustí a paměť není již tak trvalou, aby četbu zachytila.

J. S. Guth-Jarkovský

Ve výpůjční činnosti dosáhla MKP v roce 2003 rekordních výkonů: Počet výpůjček dosáhl 7,2 milionu (poprvé přes 7 mil. a o 8 % více než v r. 2002); počet návštěv dosáhl čísla 2,3 milionu (poprvé přes 2 mil. a o 10 % více než v r. 2002).

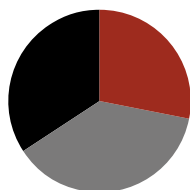
Také počet registrovaných čtenářů se zvýšil a to o 5,5 % na 190 tisíc (z toho 59,4 % jsou ženy, 40,6 % muži). Zmenšující se síť neautomatizovaných knihoven registrovala 58 tisíc čtenářů (o 14,4 % méně), automatizovaná síť 128 tisíc čtenářů (nárůst o 17,8%).

Pokračoval tedy očekávaný přesun výkonů z neautomatizované sítě do sítě automatizované. V automatizovaných knihovnách, kde je registrováno 69 % čtenářů MKP, bylo uskutečněno 66 % výpůjček a 67 % čtenářských návštěv, v neautomatizovaných pobočkách s 31 % čtenářů se uskutečnilo 34 % výpůjček a 25 % návštěv, zbývajících 8 % návštěvníků MKP tvořili uživatelé Internetu. Automatizovaná síť se rozrostla o 3 pobočky na 16 knihoven a výpůjčky v ní se zvýšily o 22 % proti r. 2002 a počet návštěvníků o 16 %. Zmenšující se neautomatizovaná síť (33 většinou menších poboček a 2 pojízdné knihovny) dosáhla ve výpůjčkách 89 % a v počtu návštěvníků 91 % výkonů r. 2002, její výkony vyjádřené 2,5 milionu výpůjček a 573 tisíci čtenářských návštěv jsou pro MKP stále velmi důležité.

Výrazný je nárůst počtu uživatelů Internetu – o 47 % na 178 tisíc. K 31. 12. 2003 bylo pro uživatele MKP ve 20 pobočkách k dispozici 85 internetových stanic (jedna uzpůsobena pro využití osobami zrakově handicapovanými), průměrný počet uživatelů Internetu v celé automatizované síti je 706 denně.

Průměrný věk čtenáře: V automatizované síti činí 29,1 let (u dětí 12,4 let, u více než patnáctiletých je průměr 31,8 let). V neautomatizované síti je průměrný věk čtenáře 31 let (u dětí 12,1 let, u více než patnáctiletých je průměr 43,8 let). Postupnou automatizací poboček se stírají dřívější velké rozdíly.

V Ústřední knihovně se uskuteční 28 % výpůjček MKP, počítáme-li jen automatizovanou síť, je to celých 43 %.

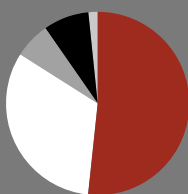
Výpůjčky MKP

2 026 000	Ústřední knihovna
2 715 000	ostatní automatizované knihovny
2 468 000	neautomatizované knihovny

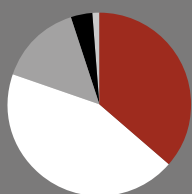
Knihovní fond MKP k 31. 12. 2003

1 060 000	beletrie
927 000	naučná literatura
150 000	hudebniny
86 000	zvukové materiály
28 000	ostatní materiály

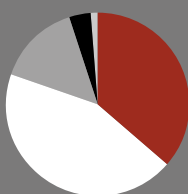
Výpůjčky v síti MKP celkem

3 726 000	beletrie
2 329 000	naučná literatura
458 000	noviny a časopisy
579 000	zvukové materiály
118 000	ostatní materiály

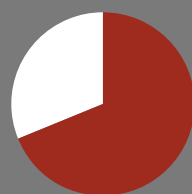
Výpůjčky Ústřední knihovny

736 000	beletrie
891 000	naučná literatura
297 000	zvukové materiály
77 000	hudebniny
25 000	ostatní materiály (vč. periodik)

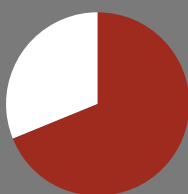
Výpůjčky poboček

2 990 000	beletrie
1 438 000	naučná literatura
283 000	zvukové materiály
455 000	noviny a časopisy
18 000	ostatní materiály

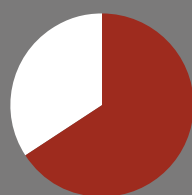
Čtenáři / aut. a neaut. síť

128 000	automatizovaná síť
58 000	neautomatizovaná síť

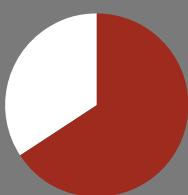
Čtenáři / věk

146 000	nad 15 let
39 000	do 15 let

Výpůjčky / aut. a neaut. síť

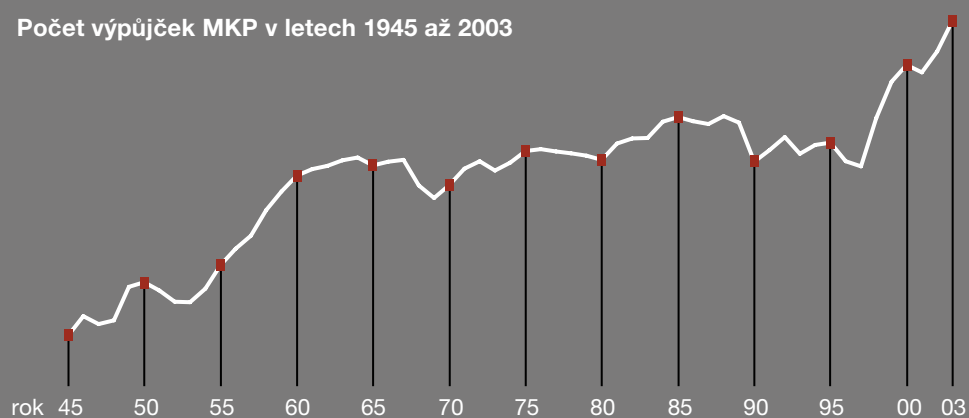
4 741 000	automatizovaná síť
2 468 000	neautomatizovaná síť

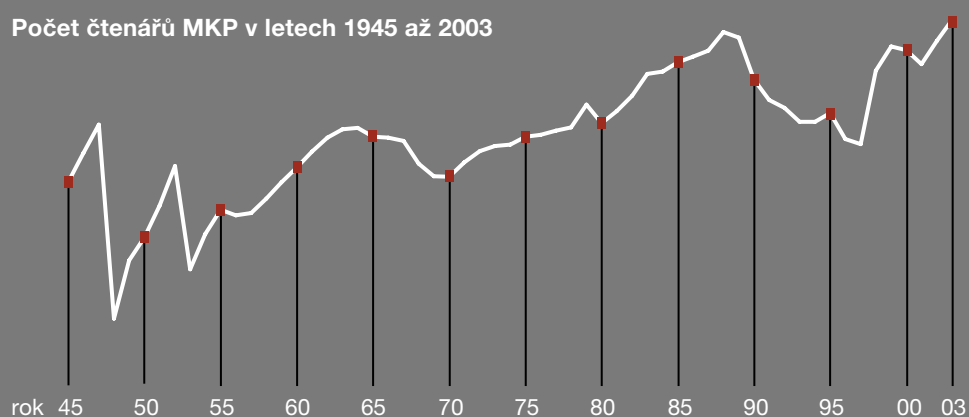
Výpůjčky / věk

5 956 000	nad 15 let
1 253 000	do 15 let

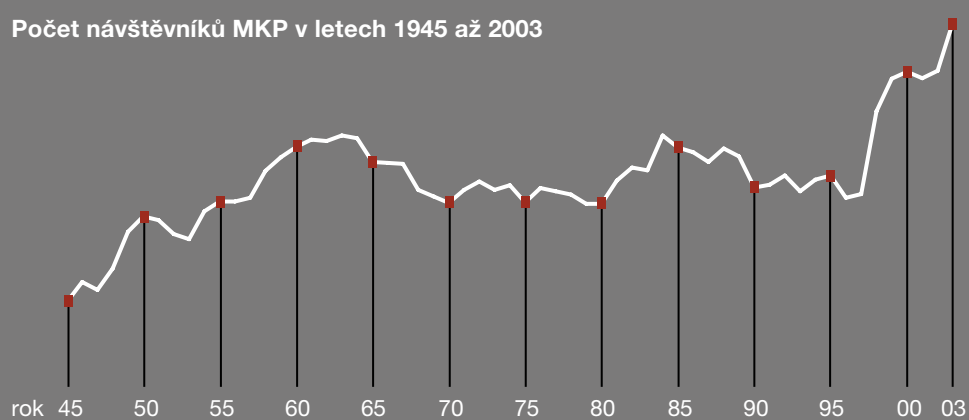
Počet výpůjček MKP v letech 1945 až 2003

Počet čtenářů MKP v letech 1945 až 2003

Počet návštěvníků MKP v letech 1945 až 2003

Městská knihovna v Praze v číslech

Počet poboček (k 31. 12. 2003)	48
automatizovaných	Ústřední knihovna a 15 poboček
Počet zaměstnanců (v přepočtu na celé úvazky)	454
Knihovní fond celkem (k 31. 12. 2003)	2 264 772
z toho: naučná literatura	940 084
beletrie	1 056 002
mapy	19 719
zvukové materiály (CD, MC, LP)	88 912
elektronické dokumenty (CD ROM)	383
hudebniny	150 570
grafické listy a reprodukce	
v artotéce knihovny Opatov	9 102
Přírůstky knihovního fondu v r. 2003	188 143
Průměrná cena nakupované knihy (beletrie)	173 CZK
Průměrná cena nakupované knihy (naučná literatura)	218 CZK
Výpůjčky celkem	7 209 000
z toho: naučná literatura	2 317 008
beletrie	3 726 103
mapy	46 730
noviny a časopisy	457 532
zvukové materiály – CD, MC, LP	579 117
elektronické dokumenty – CD ROM *	248
hudebniny	79 319
grafické listy a reprodukce	
v artotéce knihovny Opatov	2 943
* Výpůjčky většiny elektronických dokumentů (CD-ROM) jsou prezenční a nevidují se, ročně je jich asi 24 000.	
Počet registrovaných čtenářů (k 31. 12. 2003)	185 693
z toho: čtenářů do 15 let	39 413
Počet návštěvníků	2 255 799
Elektronické katalogy a Internet	
Počet personálních počítačů určených pro uživatele	238
Počet knihoven s přístupem uživatelů k síti Internetu	20
Počet pracovních stanic pro přístup uživatelů k síti Internetu	85
Počet uživatelů Internetu	177 797
Poměrné ukazatele	
Podíl čtenářů z počtu obyvatel	16,0%
Počet knihovních jednotek na 1 obyvatele	1,9
Počet výpůjček na 1 obyvatele	5,6
Počet knihovních jednotek na 1 čtenáře	12,2
Počet výpůjček na 1 čtenáře	38,8
Počet návštěv na 1 čtenáře	12,1
Obrat knihovního fondu (počet výpůjček na 1 knihovní jednotku)	3,2
Kulturně-vzdělávací akce	
	počet akcí návštěvníci
pro dospělé	507 15 110
pro mládež	119 4 923
pro děti	2 266 47 957

Rozbor hospodaření MKP v roce 2003 – hlavní činnost

(uvedené částky jsou v tisících Kč)	Skutečnost k 31. 12. 03	Skutečnost k 31. 12. 02	Index 2003/2002
Výnosy celkem	19 928	15 175	1,31
z toho: z knihovnické činnosti	16 920	13 212	1,28
Náklady celkem	216 791	178 747	1,21
Spotřebované nákupy	43 659	33 160	1,31
z toho: spotřební materiál	29 854	22 055	1,35
dlouhodobý hmotný majetek	9 204	6 557	1,40
spotřeba energie	4 601	4 548	1,01
Služby	38 864	34 476	1,13
z toho: výkony spojů	4 574	3 969	1,15
nájemné a služby	16 223	16 670	0,97
úklid	4 284	4 158	1,03
opravy a udržování	4 642	4 464	1,04
cestovné	395	357	1,11
Osobní náklady	123 296	102 574	1,20
z toho: mzdové náklady	89 070	73 977	1,20
Daně a poplatky	30	119	0,25
Ostatní náklady	911	1 070	0,85
z toho: škody (převážně povodňové)	0	524	
Odpisy	10 031	7 348	1,37
Neinvestiční příspěvek Hl. m. Prahy	198 396	162 393	1,22
Hospodářský výsledek (náklady – výnosy)	196 863	163 572	1,20
Použití rezervního fondu	1 153	155	7,44
Počet pracovníků	454	450	1,01
Průměrný měsíční příjem pracovníka	16 349	13 699	1,19

Rozbor hospodaření MKP v roce 2003 – doplňková činnost

(uvedené částky jsou v tisících Kč)	Skutečnost k 31. 12. 03	Skutečnost k 31. 12. 02	Index 2003/2002
Výnosy - tržby celkem	1 294	1 299	1,00
Náklady celkem	609	656	0,93
Hospodářský výsledek	685	643	1,07

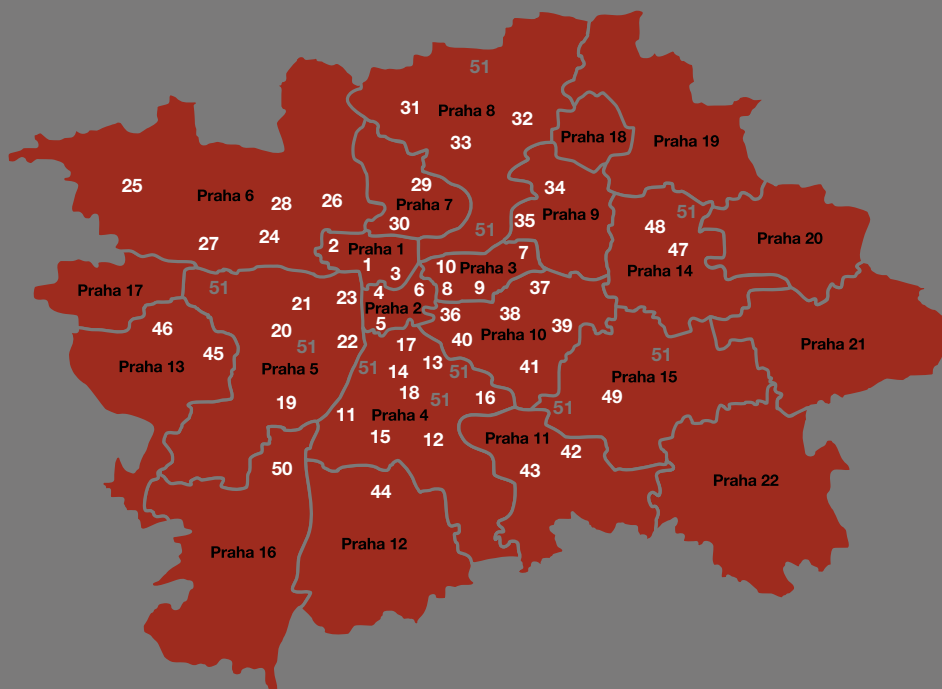
Přehled kapitálových výdajů	Skutečnost 2003	Vlastní zdroje	Dary	Dotace MK ČR	Příspěvek MHMP
Rekonstrukce poboček	11 836	5 767			6 069
odstranění povodňových škod	10 368		594	9 669	105
výpočetní technika	1 295	1 295			
ostatní zařízení	660	660			
celkem	24 159	7 722	594	9 669	6 174

Pobočky Městské knihovny v Praze v roce 2003

	pobočka [AK] automat. pobočka	městská část	počet čtenářů	z toho děti (%)	návštěv na 1 čtenáře	počet výpůjček	podíl nauč. lit. (%)	výpůjček na 1 čtenáře
1	Ústřední knihovna [AK]	1	53 277	6	11	2 025 976	44	38
2	Hradčany	1	491	47	15	38 654	16	79
3	Školská [AK]	1	10 079	7	9	293 767	39	29
4	Dittrichova [AK]	2	2 345	17	9	72 070	26	31
5	Ostrčilovo nám. [AK]	2	1 133	23	9	39 943	26	35
6	Záhřebská [AK]	2	2 148	20	11	76 422	29	36
7	Chmelnice	3	1 576	46	9	62 256	14	40
8	Lucemburská (zrušena v říjnu)	3	1 517	0	10	70 147	18	46
9	Vinohradská (jen pro děti)	3	601	100	7	19 101	27	32
10	Žižkov [AK]	3	2 353	17	12	88 719	31	38
11	Braník	4	975	34	9	39 637	12	41
12	Krč	4	2 136	39	9	74 316	21	35
13	Michle	4	1 182	37	9	49 497	22	42
14	Na Veselí (jen děti a mládež)	4	1 396	56	7	42 916	36	31
15	Novodvorská [AK]	4	3 705	24	10	141 539	30	38
16	Spořilov (od července rekonstrukce)	4	1 160	37	6	26 658	23	23
17	ul. 5. května (jen dospělí)	4	1 413	0	12	104 151	22	74
18	Víkova	4	1 748	35	9	68 702	20	39
19	Barrandov	5	2 790	60	8	97 196	28	35
20	Cibulka	5	688	57	11	37 700	17	55
21	Košíře	5	1 070	44	13	66 079	16	62
22	Na Skalce	5	1 562	40	11	75 889	22	49
23	Smíchov [AK] (od listopadu)	5	3 382	25	4	47 641	36	14
24	Břevnov [AK]	6	6 263	19	11	225 840	34	36
25	Dědina	6	816	39	11	41 398	21	51
26	Dejvice	6	5 041	20	11	213 487	25	42
27	Petřiny	6	1 879	42	10	92 786	28	49
28	Střešovice (zrušena v květnu)	6	341	40	5	9 183	19	27
29	Holešovice [AK] (mimo provoz)	7						
30	Letná [AK]	7	5 502	24	10	189 241	32	34
31	Bohnice [AK]	8	6 107	21	13	285 444	28	47
32	Ďáblice	8	2 445	32	10	118 889	28	49
33	Kobylisy	8	1 693	28	9	89 193	16	53
34	Prosek [AK]	9	3 544	23	11	164 324	31	46
35	Vysočany	9	2 300	35	9	99 706	25	43
36	Korunní [AK]	10	3 621	23	5	68 377	32	19
37	Malešice	10	1 046	39	10	33 940	17	32
38	Ruská	10	3 217	25	13	161 515	30	50

	pobočka [AK] automat. pobočka	městská část	počet čtenářů	z toho dětí (%)	návštěv na 1 čtenáře	počet výpůjček	podíl nauč. lit. (%)	výpůjček na 1 čtenáře
39	Skalka	10	1 931	39 %	10	70 952	21	37
40	Vršovice	10	2 019	36 %	10	88 045	27	44
41	Zahradní Město	10	1 619	41 %	10	69 469	21	43
42	Jírovcovo nám. [AK]	11	2 111	32 %	11	80 035	29	38
43	Opatov [AK]	11	13 848	17 %	11	631 222	31	46
44	Modřany	12	2 424	62 %	9	83 854	25	35
45	Lužiny [AK]	13	8 467	32 %	10	310 416	31	37
46	Stodůlky	13	1 907	56 %	12	88 814	26	47
47	Černý Most	14	2 330	59 %	10	89 798	25	39
48	Hloubětín	14	1 957	31 %	9	85 188	21	44
49	Hostivař	15	1 457	50 %	10	61 307	23	42
50	Velká Chuchle	16	232	54 %	12	14 550	24	63
51	pojízdna knihovna		1 324	45 %	9	43 037	21	33

Knihovní síť MKP

Budoucnost je v lidech – strategie MKP

Positivism na základě faktů,
dokumentů, chce odhalovat
roušku budoucnosti.

Když budu vědět,
co se zítra stane, pak vím,
co dnes mám dělat.

T. G. Masaryk

Strategie MKP platná do roku 2005 pomohla díky stanovení jasného programového stanoviska vrcholového vedení organizace k jejímu dalšímu rozvoji. Dle analýzy provedené v roce 2001 však tento dokument neřeší celou řadu v současnosti aktuálních a závažných otázek. Proto byla ve stejném roce obnovena činnost strategické komise čítající 14 stálých členů, tentokrát nejen z vedení knihovny.

Připravovaný dokument „Strategie MKP do roku 2010“ se nezabývá pouze standardy služeb, strukturou sítě Městské knihovny v Praze a jejími předpokládanými výkony, jak tomu bylo u dokumentu původního. Jeho rozsah a záběr je mnohonásobně širší a v zásadě se dotýká šesti hlavních oblastí:

- Lidské zdroje
- Služby knihovny
- Knihovní fondy
- Organizace
- Ekonomika a finance
- Vnější vztahy

Nová strategie MKP klade důraz především na řešení problematiky lidských zdrojů. Vedení MKP chápe své zaměstnance jako důležitou a pro naplnění svého poslání naprosto nezbytnou součást knihovny. Proto byla oblast péče o ně do budoucna stanovena jako prioritní. V souladu s tímto záměrem byly jako hlavní směry strategického plánování v oblasti lidských zdrojů vyčleněny následující okruhy:

- Kvalifikace a vzdělávání pracovníků
- Ekonomika práce, mzdy, hmotné motivace
- Nehmotné motivační faktory
- Organizace práce, kariérní postup a jeho pravidla
- Vnitřní podniková kultura, společenství
- Společenská prestiž pracovníků MKP, image, vnější pohled

Přestože nová strategie ještě není dokončena, byly již v průběhu její přípravy nastartovány některé změny.

Jedním z konkrétních kroků bylo přijetí nové koncepce systému dalšího vzdělávání zaměstnanců Městské knihovny v Praze a jejího postupného naplňování. K obecným záměrům koncepce vzdělávání mj. patří:

- rozvíjet kvalifikaci knihovníků a dalších odborných pracovníků
- přizpůsobit vzdělávací programy potřebám cílových skupin zaměstnanců, ale také potřebám jednotlivců
- motivovat zaměstnance všech skupin a kategorií k dalšímu vzdělávání a zvyšování odborné kvalifikace
- rozvíjet vědomí odpovědnosti zaměstnanců za rozvoj vlastních znalostí, dovedností, návyků a postojů
- podporovat a podněcovat aktivní přístup zaměstnanců k spoluúčasti na přípravě vzdělávacích programů
- učinit vzdělávací programy atraktivní pro všechny zúčastněné.

Na základě takto stanovených cílů byly v roce 2003 pro zaměstnance Městské knihovny v Praze a knihoven pražského regionu připraveny vzdělávací aktivity v celkovém rozsahu 640 hodin, kterých se zúčastnilo 860 pracovníků těchto knihoven.

Vzdělávací aktivity se dotýkaly zejména oblastí:

- práce s informačními a komunikačními technologiemi
- problematiky čtení a čtenářství
- sociálních dovedností a komunikace
- manažerských dovedností.

V rámci externího vzdělávání měli zaměstnanci MKP možnost účasti na:

- odborných školeních (služby, management, specializovaná pracoviště...)
- rekvalifikačním knihovnickém kurzu
- konferencích a oborových setkáních
- exkurzích do českých a zahraničních knihoven
- recipročních pobytech v zahraničí.

V roce 2004 plánuje Městská knihovna v Praze rozšíření oblasti dalšího vzdělávání svých zaměstnanců o jazykovou výuku, právo a legislativu, e-learningové kurzy či výměnné stáže mezi jednotlivými pracovišti MKP.

MKP nabízí 530 míst v srdci Prahy

Pronajměte si moderní multifunkční sály uprostřed historického jádra Prahy, dvě minuty chůze od Staroměstského náměstí, minutu od stanice metra:

- Atraktivní prostředí nově zrekonstruované historické budovy MKP
- Možnost pořádání rautů v přilehlých koridorech
- Výhodné ceny

Pronájem je možný pouze mimo časy vyhrazené vlastním akcím MKP.

Velký sál MKP – kapacita 390 míst. Technické podmínky a využití:

filmová projekce 35 mm kopií při zvukovém systému DOLBY- A, zvukově pět kanálů, velkoplošná projekce na plátno z různých zdrojů – video VHS, DVD přehrávač, notebook, sestava PC, možnost připojení na Internet, ozvučení sálu kvalitní výkonnou sestavou YAMAHA, připojení mikrofónů klasických, bezdrátových a mikroportů pro využití mluveného slova, zpěvu i hudebních nástrojů, možnost připojení linkových vstupů, např. kytara, el. piano, dále multieffektový procesor, odposlechy, hlasité komunikační zařízení a vysílačky mezi zvukovou režii, jevištěm, šatnou umělců a pořadatelem. Další zvukové zdroje – magnetofon kazetový, CD přehrávač, Minidisk, DAT Tascam, páskový studiový magnetofon, scénické divadelní osvětlení STRAND LIGHTING, pultové ovládání s pamětí, 24 samostatných regulovaných světelných okruhů, každý do 2,5 kW, samostatné zásuvky na jevišti 220/ 380 V s jističem 16, 32, 63 A, v prostoru jeviště 4 samostatné divadelní tahy o nosnosti 4 x 75 kg, přední divadelní opona. Další využití: diaprojektor, zpětný projektor, připojení tlumočnického zařízení, kvalitní piano Petrof, plně klimatizovaný sál, herecké šatny se sociálním zařízením, bezbariérový přístup, jevištní propadliště.

Malý sál MKP – kapacita 140 míst. Technické podmínky a využití:

filmová projekce 35 mm a 16 mm, zvuk klasické stereo, velkoplošná projekce na plátno z různých zdrojů – video VHS, DVD přehrávač, notebook, sestava PC, možnost připojení na Internet, ozvučení sálu výkonnou sestavou YAMAHA, omezené připojení klasických a bezdrátových mikrofónů pro využití mluveného slova a hudby, efektový procesor, odposlech, hlasité komunikační zařízení mezi zvukovou režii, šatnou umělců a pořadatelem. Další zvukové zdroje – magnetofon kazetový, CD přehrávač, Minidisk, DAT Tascam, scénické osvětlení STRAND LIGHTING s manuálním pultem, 10 samostatných regulovaných světelných okruhů, každý 100 W, samostatná zásuvka na jevišti 220 V, jistič 16 A. Další využití: diaprojektor, zpětný projektor, připojení tlumočnického zařízení. Plně klimatizovaný sál, herecká šatna, bezbariérový přístup.

Uspořádejte svůj kulturní program, školení, společenské setkání či jinou akci v jedinečném prostředí v exkluzivní části Prahy.

Konkrétní dotazy zodpoví technici sálů: telefon 222 113 422.

Pronájem sálů: Elena Doškářová, telefon 222 113 420,

fax 222 323 416, e-mail doskaroe@mlp.cz

Nabízíme a dodáváme vybavení, materiály, přístroje a další zařízení pro knihovny, restaurátory, archivy, muzea a galerie.

Dodavatelský program:

- Regály a regálové systémy, pojízdné i nepojízdné, stěnové, samostatné, jednostranné i oboustranné
- Vybavení studoven a čítáren. Kartotékové skříně, regály a skříně na noviny a časopisy
- Speciální vybavení knihoven pro děti
- Speciální vybavení knihoven pro tělesně handicapované čtenáře
- Depozitáře, i pro materiály velkého formátu, v rolích, i pro neobvyklé tvary
- Prezence a ukládání médií (audio, video, CD)
- Materiály pro restaurování knih a papírů
- Spotřební materiály, japonské papíry (všechny druhy), ochranné fólie
- Knihovnické a propagační materiály
- Organizační systémy pro knihovny
- Transportní vozíky na knihy
- Vybavení konferenčních sálů a pracoven
- Vybavení prostorů s trezory, bezpečnostní technika
- Zvlhčovače a odvlhčovače vzduchu
- Měřicí přístroje teploty, vlhkosti a proudění vzduchu. Senzory pro kontaktní měření vlhkosti na hranách listů.
- Pojízdné hydraulické zvedací plošiny, teleskopické žebříky

Materiály a vybavení pro archivaci:

- laminovací přístroje pro japonské papíry a fólie
- nekyselé muzejní kartony, balicí papíry, prokládací papíry
- kartónové krabice a desky pro archivaci různých podkladů, výkresů, fotografií ad.

Expoziční vybavení pro organizaci výstav:

- nástěnné a pultové vitríny, samostatné vitríny, vitríny na ochranu obrazů
- závěsné systémy pro grafiku a malbu
- osvětlení expozic
- pomocné prostředky pro expozice

DYTEC, s. r. o. Praha
Na Klášterním 1/1428
CZ – 162 00 Praha 6
tel.: 00420 235 351 25
fax: 00420 220 611 389
e-mail: DYTEC_Praha@Compuserve.com

DYTEC GmbH-Museums-
u. Bibliothekstechnik
Reuterstraße 237, D – 531 13 Bonn
tel.: 0049 228 223 726
fax: 0049 228 214 762
e-mail: DYTEC_Bonn@Compuserve.com

Výroční zpráva Městské knihovny v Praze za rok 2003

Text zpracovali V. Nejedlý, T. Řehák, J. Vávra, J. Fišerová,
M. Kadeřábková, Z. Kopencová, P. Puršová, L. Matyášová,
O. Černý, J. Maňáková. Výňatek z autorského díla L. Šinkmajera

Spolupracovali J. Alexová, M. Čadková, O. Kučerová,
I. Vaňková, D. Volencová, J. Štěrbová

Grafická úprava L. Jelínek s použitím ilustrací O. Benešové

Litografie AdAm studio, Praha

Tisk Durabo

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

Vydání 1., rok vydání 2004

© Městská knihovna v Praze 2004

ISBN: 80 – 85041 – 76 – 6

MKP děkuje firmě Dytec, s.r.o. Praha
za sponzorování tisku Výroční zprávy MKP 2003.

Poděkování

3M Česko, spol. s. r. o.
AČKo – úklidové služby K. Semelka
AdAm studio, spol. s. r. o.
Ampaco ČR
Stanislav Barek
The British Council, Czech Republik
Česká spořitelna, a. s.
ČEZ, a. s. – Nadace Duhová energie
Člověk v tísni – spol. při České televizi o. p. s.
Deffner&Johann spol. s. r. o.
Diskus, spol. s. r. o.
Firma Klement a Mladenov – Bobed servise
Galerie HMP
Goethe – Institut Prag
Chicago Sister Cities
Chironax Transport , spol. s. r. o.
Dana Kalinová, Svět knihy spol. s. r. o.
Karlovarská Korunní kyselka spol. s. r. o.
Knihkupectví Fišer
Konstruktiva
Lyra Pragensis
Hlavní město Praha a jeho městské části
Ministerstvo kultury ČR
Nadace Dagmar a Václava Havlových VIZE 97

Nadace knihoven Brno
Nadace Open Society Fund
Nadace VIA
Nadační fond Prague Post
Národní knihovna České republiky
Občanské sdružení Litera
Obecní dům
Poslanci a senátoři Parlamentu ČR
PP Production, spol. s. r. o.
Pražská plynárenská a. s.
První městská banka, a. s.
Regine Ebeling
Roman Šantora
Vladana Rýdlová, Taktika Muzika
Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR
Unismini – služby, spol. s. r. o.
UPC Česká republika, a. s.
Viola – Praha
Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze
ZOO Praha

Závěrem děkujeme všem nakladatelům
a distribučním firmám za vstřícný přístup
k potřebám doplňování knižního fondu.

